

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto IX.

Ljubljana, 1. aprila 1937

Štev. 13.

Bahati se s svojim po-
reklom, se pravi, ponašati
se z zaslugami drugih.

Rimski modrijan Seneka
(4. pr. Kr. — 65. po Kr.)

»DRUŽINSKI TEDNIK« izhaja vsak četrtek. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Gregorčičeva ul. 27/III. Tel. št. 33-32. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.993. — NAROČNINA: 1/4 leta 20 din, 1/2 leta 40 din, 1/3 leta 50 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Naročnino je treba plačati vnaprej. — ROKOPISOV na vračamo, neofrankiranih dopisov ne sprejemamo, za odgovore je priložiti za 3 dni znak. — CENA OGLASOV: m e d b e s e d i l e m stane vsaka enostopna polna vrstica ali njen prostor (višina 2 milimetre in širina 55 mm) dan 1.—. M e d o g l a s i stane vsaka polna vrstica dan 4/50. M o t i c e : vsaka beseda dan 2.—. M a l i o g l a s i : vsaka beseda dan 0.50. Oglasi davek povsod le posebej. Pri večkratnem naročilu primeren popust.

Danes:
Njej 9 let, njemu 22
Izjava pastorja, ki ju je poročil
Gl. stran 2

Razgovor v vlaku

Bili smo sami, trije znanci, skoraj bi rekli prijatelji, v kupeju vlaka, ki je vozil proti Ljubljani. Govorili smo o tem in o onem; govorili smo o trgovini, o delu in o ljubezni do dela.

— Veste, sem se obrnil do starejšega gospoda, ki je sedel poleg mene, velikokrat sem že mislil na vas in na to, kako ste v teh letih še gibčni in polni življenja; marsikak mlad mož in marsikak mladenič bi se lahko skrtil pred vami. Spomnim se, da sem že velikokrat mislil na vas in na vaše življenje in da se mi prav za prav ta gibčnost nič čudna ne zdi, ker poznam način vašega življenja. Mislim, da živite s svojim delom in da vam ono vsak dan sproti daje novih moči in novega veselja.

— Da, prijatelj, vaša domneva drži, mi je pritrđil. Vsak dan imam veliko, zelo veliko dela, vsak dan rešujem veliko problemov in če jih dan ne prinese, si jih sam poiščem. Vedno mislim na to, kako bi svoj posel poživil in svojim strankam še bolje postregel. Mogoče mi ne boste verjeli, toda mene denar sam ne veseli, ker se zavedam, da denar ne nosi blagoslova. Veseli me pa, če vidim, da je moje delo rodilo sadove, veseli me, če imam uspehe.

Gospod, ki mi je to pripovedoval, je že v letih. Mogoče je star šestdeset, lahko jih pa ima tudi pet in sedemdeset let. Toda leta se mu ne poznajo. Še vedno ga vidim pred seboj gladko obritega in dobre volje.

— Veste, je nadaljeval po kratkem premišljevanju, prav veseli me, da sem takšen. Moje življenje ni bilo postlano z rožicami in nikogar nisem imel, ki bi mi bil kdaj v pomoč, da bi mi pod nogami postiljal preproge. Ne, hodil sem vedno po cestah, ki so bile polne ostrega kamnena, in velikokrat so bile moje noge krvave. A vsega tega se nisem bal.

»Vedno sem imel pred seboj cilj in imel sem občutek, da bom nekoč pršel tja, kamor je namenjen moj korak. Ta občutek pa žal pogrešam pri marsikakšnem mladem in starem človeku. Vedno in vedno sem imel veselje do dela.

»Moj posel je s časom in z leti napredoval. Radi bi slišali kako? Dobro, tudi to vam povem. Moje delo je samo zato napredovalo, ker sem mislil nanj podnevi in ponoči, in tudi zato, ker me je delo, ki sem ga opravljal, vedno veselilo.«

Spomnim se našega slovesa in tudi to se spomnim, kako jo je ta moj dobri znanec z mladeniškim koraki mahnil proti svojemu domu. Dobro sem vedel, da bo jutri spet pri svojem delu, da bo jutri spet delal od ranega jutra do pozne noči, in da bo ravno tako dobre volje, kakor je zjutraj vstal, zvečer legel v posteljo.

Da, to je mož z leti, ki mu jih ne berete na obrazu, mož, ki se ni bal hoditi po trdih in kamnitih cestah, ki ni mislil na trenutne rane, mož, ki je vedno stopal po zastrtanih poteh s trdno vero v končni uspeh.

Mislim, da je ta zgodba o mojem znancu, ki se še danes čuti duševno in telesno mladega, zelo poučna, in bi bilo želeli, da bi se čim več mladih ljudi ravnalo po njem. Poskušajte in ne tožite! Mislite na višje cilje in doseglji jih boste! Ali niso mar takšne besede mojega znanca, ki se mu leta ne poznajo in ki je vedno dobre volje?! Človeka, ki je imel uspeh v življenju!

Haka

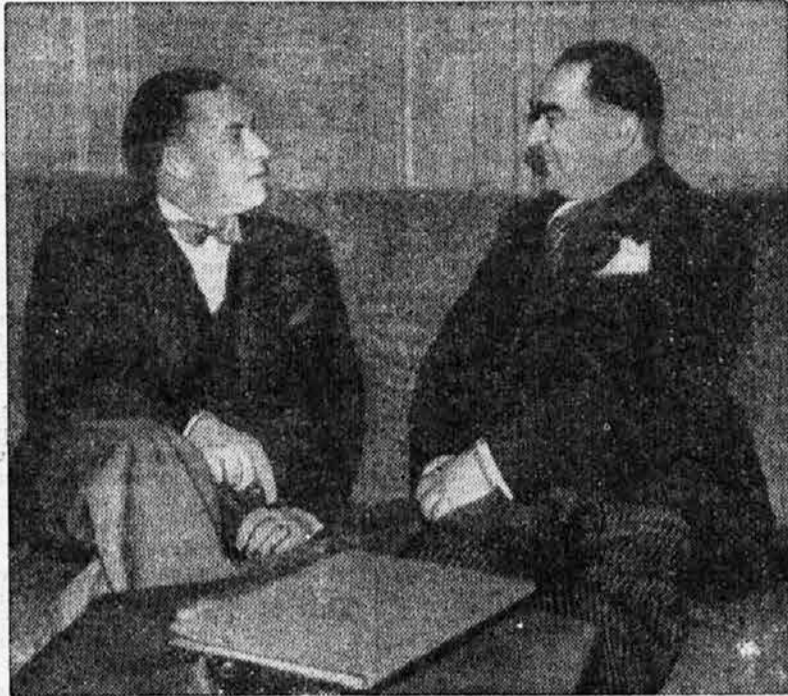

Takšne bodo Hitlerjeve nemške znamke, ki izidejo 5. aprila t. l. Posamič bodo po 6 penigov; v blokkih po 4, oddisnjene na papirju v velikosti dopisnice, bodo pa stale 1 marko.

Razgled po svetu

Prijateljstvo na Jadranu

Važna politična in gospodarska pogodba med Jugoslavijo in Italijo. — Pred važnim zasedanjem Male antante v Beogradu

Italijanski zunanji minister grof Ciano v prijateljskem razgovoru s predsednikom jugoslovanske vlade in zunanjim ministrom dr. Stojadinovićem po podpisu beograjske pogodbe.

Ljubljana, 31. marca.

Letošnji veliki četrtek bo — upajmo — eden izmed najpomembnejših v naši zgodovini: 25. marca sta italijanski zunanji minister in Mussolinijev zet grof Galeazzo Ciano in predsednik jugoslovanske vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović podpisala v Beogradu pakt prijateljstva med Italijo in Jugoslavijo.

Zgodovina razmerja med obema jadranskima sosedama je pač vsakomur od nas še dobro v spominu. Leta 1924. je sklenil takratni predsednik jugoslovanske vlade Nikola Pašić s predsednikom italijanske vlade g. Mussolinijem pogodbo prijateljstva. V tem dokumentu sta se obe vladi pogodili, da se bosta o vsakem političnem problemu medsebojno informirali in sporazumeli, preden bosta kaj ukrenili.

Toda takratne besede so ostale do malega samo na papirju. Jugoslavija se je vsa ta leta čutila ogroženo po svoji sosedni drugi strani Jadrana, in zato si je ne glede na rimsko pogodbo prizadevala, da pridobi Francijo za pogodbo o vzajemni pomoči. Francozi so pa tako pogodbo dosledno odklanjali; ball so se, da ne bi Italija videla v tem osti proti sebi in da se ne bi docela vrgla Nemčiji v naročje.

Nu, leta 1926 je vendarle Briand parafiral z zunanjim ministrom dr. Ninčičem pogodbo o francosko-jugoslovanskem prijateljstvu in jo je hotel razširiti še na Italijo. Italijanska vlada je pa odklonila in je celo zagrozila, da ne bo več obnovila pogodbe iz leta 1924 (podaljšljive vsako leto), če se Jugoslavija ne odreče svoji zvezi s Francozi. Kljub temu je Jugoslavija definitivno podpisala 11. novembra 1927 to prijateljsko pogodbo s Francijo — pogodbo, ki poteče letos v decembru. Od tega dne Italija res ni več obnovila prijateljske pogodbe z Jugoslavijo; od 11. novembra 1927 pa do 25. marca t. l. je trajala med obema jadranskima sosedama bolj ali manj prikrita napetost.

Na letošnji veliki četrtek v Beogradu podpisani pakt šteje 8 členov.

Člen 1: Obe stranki se obvezeta, da bosta spoštovali skupne mejne na kopnem in na morju; če bi eno izmed pogodbenic napadla katera država, se druga pogodbenica obveže, da ne bo ničesar storila, kar bi napadalcu olajšalo njegov napad.

Člen 2: Če bi prišlo do mednarodnih zapletljajev in če bi obe pogodbenici spoznali, da so v nevarnosti njune vzajemne koristi, se obvezeta, da se bosta dogovorili glede potrebnih ukrepov proti tej nevarnosti.

Člen 3: Obe pogodbenici se povnovno obvezeta, da se v svojem medsebojnem razmerju ne bosta zatekli k vojni in da bosta morebitne medsebojne spore uredili na miroljuben način.

Člen 4: Obe pogodbenici se obvezeta, da ne bosta dovolili na svojih tleh nobenega delovanja, naperjenega proti teritorialni nedotakljivosti ali obstoječemu sistemu druge pogodbenice, ali pa delovanja, ki bi utegnilo škodovati prijateljskemu razmerju med obema državama.

Člen 5: Da dasta svojemu medsebojnemu gospodarskemu razmerju več spodbude, se obe pogodbenici obvezeta, da bosta razširili svojo medsebojno trgovino in proučili možnost za tesnejše sodelovanje na gospodarskem polju. V ta namen bosta prav v kratkem sklenili še posebne pogodbe.

Člen 6: Obe pogodbenici sta sporazumni, da se ne bo nobena stvar v tej njuni pogodbi smatrala v nasprotju z njunimi obstoječimi mednarodnimi obveznostmi.

Člen 7: Ta pogodba bo veljavna pet let. Če je ne bo katera izmed obeh pogodbenic odpovedala šest mesecev pred nje potekom, se bo molče podaljšala od leta do leta.

Člen 8: Pogodba bo ratificirana in bo stopila v veljavo na dan izmenjave ratifikacijskih listin. Ta izmenjava se bo izvršila čim prej v Beogradu.

Obenem s politično pogodbo sta gg. Ciano in dr. Stojadinović pod-

pisala tudi trgovinsko pogodbo. V njej nam Italija prizna do malega iste ugodnosti, kakor jih imata podpisnici rimskih protokolov, t. j. Avstrija in Madžarska. Pogodba nam povečuje izvozne kontingente v Italijo in ureja klirinško obračunavanje.

Dalje je italijanska vlada pristala, da bo ugodno uredila kulturno in politično stran naših manjšin v Italiji; tako beremo, da bo dovoljeno izdajanje knjig in nepolitičnih listov v slovenščini in srbohrvaščini in da se bodo smele takšne knjige in listi tudi uvažati.

Italija bo imela razen gospodarskih ugodnosti od nove pogodbe pred vsem to korist, da se bo lahko nemoteno posvetila svojim zadevam na Španskem in v Afriki, ker bo vedela, da ima poslej na Jadranu krit hrbet.

Nastane vprašanje: kaj pravi Evropa o beograjski pogodbi?

Samo po sebi se razume, da je Nemčija pozdravila spravo med Jugoslavijo in Italijo; četudi se Beograd ne misli pridružiti osi Rim—Berlin, ne more biti dvoma, da se je ta os 25. marca močno okrepila.

Zadovoljen je tudi London, čeprav bi morda človek po navadni politični logiki presodil, da Angležem ne more biti prav, če se Italija okrepi v Sredozemlju.

Zadovoljnega se kaže tudi Pariz. Kajpada so francoski listi v skrbeh, kako se bo poslej razvijala jugoslovanska politika i nasproti njim i nasproti Mali antanti. Geneviève Tabouisova piše v pariškem »Oeuvru«, da se bo beograjska pogodba pokazala v pravi luči šele po aprilskem zasedanju Male antante v Beogradu in po obisku češkoslovaškega prezidenta dr. Beneša v jugoslovanski prestolnici 5.—7. aprila. Odlična poznavalka evropske zunanje politike sodi, da bo Jugoslavija na tem zasedanju nedvoumno odklonila načrt o vzajemni pomoči, ki ga je Francija predlagala Mali antanti. (Po tem načrtu bi morala Jugoslavija prisločiti Češkoslovaški na pomoč, če bi jo Nemčija napadla.) Ta odklonitev skupno s podpisom beograjske pogodbe bo po njeni sodbi vsemu svetu razkrila dogovor, ki sta ga sklenila Goering in Mussolini lani v Rimu: da si Rim in Berlin razdelita območja: Berlinu proste roke v Srednji Evropi, Rimu Sredozemlje in Afrika. Češkoslovaška bi spadala po tem dogovoru v območje Nemčije...

Naj bo razpravljanje Tabouisove točno ali manj točno, vsekako bo zasedanje Male antante, ki se začne jutri v Beogradu, izredne važnosti. Če ne zaradi drugega, že za-

to, ker je ta sestanek prvi po sklenitvi tolikanj pomembnih prijateljskih pogodb, kakor sta pakta, ki ju je sklenila Jugoslavija z Bolgarijo in Italijo. Nismo si še utegnili ogledati iz zadostne časovne razdalje enega izmed najvažnejših povojnih dogodkov, ga že potiska v ozadje drugi, skoraj nič manj pomemben...

Moderno piratstvo

Na Španskem so se dogodki — kakor smo že zadnjič napovedali — spet ustallili. Oba nasprotnika zavzameta ali izgubita vsak dan po kakšno vas, drugega pomembnejšega pa pretekli teden ni bilo.

Pač! Po angleških listih smo zapisali, da v Francovem zaledju dviga glavo četaštvo in da se širi nezadovoljstvo. Dogodki so našo napoved že ta teden potrdili: v angleških listih beremo, da so prišli na sled ne samo četaštvu, temveč celo velikopotezni zaroti v armadi sami! To pot so zaroto še

Po bitki v neki vasi pred Madridom odnašajo nacionalisti svoje ranjence.

zatrli — baje so okoli sto častnikov in podčastnikov postrelili — prihodnjič pa utegne biti nevarnejše, tem bolj ker gremo v pomlad, najnevarnejšo dobo pobun in zarot.

Drugače, smo rekli, ni na Španskem nič novega. Na kopnem namreč. Na morju pač. Ne sicer svet pretresujočega, zato pa tem bolj značilnega za sedanjo dobo in srednjeveštvo, ki se počasi, a zanesljivo vračamo vanj.

Tole zgodbo beremo v pariških listih:

Na veliko nedeljo je priplul v marsejsko pristanišče francoski parnik »Imerethie II«. Spremljala ga je francoska križarka »Suffren«, Pripeljal je iz Valencije 436 beguncev, med njimi 80 prostovoljcev vseh mogočih narodnosti. Kapitan je povedal, kako ga je na morju na lepem ustavila neka vojna ladja s topovskim strelom v zrak. Nato se je razvil med njima tale neki dvogovor s svetlobnimi znamenji:

»Jaz sem »Imerethie II«. Kdo ste vi?«
»Canarias« (španska nacionalistična križarka, op. ured.). Kam plivate?«
»V Alicante.«

»Obrnite se v Palmo (na Mallorci; v rokah nacionalistov, op. ured.)!«

»Ne!«

Drugi svarilni strel, »Canarias« je ponovila:

»Zapovem vam, da odploвете v Palmo.«

Tretji poziv in tretji strel. Francoski kapitan je odločno odklonil poziv. Tedaj je vojna ladja ostro ustrelila; strel je priletel 50 m od kljuna ladje.

Takrat je kapitan sporočil križarki, da je poklical brezlično na pomoč francosko križarko »Suffren« in da bo počakal njenega prihoda.

Uporniška vojna ladja se je pri prič obrnila. Uro nato se je prikazal »Suffren«, spremlj je francosko ladjo najprej v Alicante in v Valencijo in nato v Marseille.

Ali ne bo ta zgodba nekoč poučnem branje za šolarje o nekaznovanem srednjeveškem piratstvu v letu Gospodovem 1937? Observer.

Za 18. obletnico ustanovitve fašistične milice je imel predsednik italijanske vlade Mussolini po vrtni v Libije s balkona Beneške palače v Rimu nagovor na zbrane množice.

Kronika preteklega tedna

9 mladih življenj snegu na oltar...

Strašen plaz, kakršnega ne pomnijo na naših planinah, je zasul mlade smučarje, ko so šli na veliki ponedeljek na smučarske tekme

Ljubljana, 30. marca.

Na velikonočni ponedeljek se je pod Storžičem imela vršiti smučarska tekma, ki jo je razpisalo S. P. D. za svoje člane, smučarje iz Tržiča. Tekme se je udeležilo 28 smučarjev, vsi iz Tržiča. Tekmovalci so v zvezi slabemu vremenu, ker je ves dan snežilo, hoteli tekmovati in so se napotili do starta na Skarjevih pečeh pod Storžičem v višini 1600 metrov. Ko so prišli na start okrog pol enih, se je iznenada utrgal ogromen plaz in zgrmel naravnost na tekmovalce. Društveni funkcionarji in nekaj gledalcev, ki so stali ob strani, so takoj priskočili na pomoč in se jim je tudi posrečilo rešiti 19 smučarjev, ki so stali na robu plaza, 9 tekmovalcev je pa ostalo pod plazom, visokim po nekod 10-20 metrov.

Prvi, ki so prihitali na pomoč, so bili prebivalci bližnje vasi, Lom, in reševalna ekspedicija iz Tržiča.

Toda v zvezi napornemu in požrtvovalnemu delu pri odkopavanju se je do torka posrečilo odkopati le dva tekmovalca, Miroslava Ovseneka, in risarja pri tovarni »Peko« v Tržiču, in predilniškega delavca Rudolfa Plajbesa, oba mrtva. V ponedeljek so morali prekiniti reševanje, ker se je bilo bati, da se ne utrga nov plaz. Da so podsuti smučarji že vsi mrtvi, žal ne more biti dvoma.

Novica o strašni nesreči je hudo zadela Tržič, nič manj pa tudi ostalo Slovenijo. Bela žena je spet terjala življenje njih, ki so po nepotrebnem tvegali svoje življenje, a ne samo svoje — življenje, ki ima biti namenjeno tudi njihovim družinam in domovini...

■ Za velikonočne praznike smo dobili po vsej Sloveniji sneg. Padlo ga je izredno veliko, tako da ga je po nekod 30, pa tudi 50 cm. Zaradi tega snega — niti najstarejši ljudje ne pomnijo, da bi ga za Veliko noč že kdaj toliko padlo — so po vsej Sloveniji nastale velike prometne ovire in tudi škoda je mnoga.

■ Skrivna radijska oddajna postaja v Ljubljani. Te dni je neznana oseba v Ljubljani ali pa v neposredni bližini postaje začela oddajati na valu 45 m stare gramofonske plošče. Ljubljanska policija je že ukrenila vse potrebno, da navdušenemu radijskemu amaterju vzame njegovo »koncesijo«.

■ Velikonočni obisk iz Gorice smo dobili. V 4 avtobusih se je namreč pripeljalo 138 naših rojakov iz Gorice, Ajdovščine in s Krasa; prišli so obiskat svoje, s katerimi se niso že dolga leta videli. Ta velikonočni obisk je prvi znak prijateljskega razmerja med kraljevino Jugoslavijo in kraljevino Italijo.

■ Zlato, ki skače. Zadnjih smo v našem listu poročali, kako je v naših južnih krajih neki tujec organiziral nakup polžev za izvoz. V svojih reklamnih letakih je omenjeni gospod krstil polže zlato, ki leze. Kakor zdaj poročajo, bodo v okolici Osijeka na nepreglednem močvirju, kjer imajo pravo žabje kraljestvo, začeli loviti žabe in jih kar na vagono pošiljali na tuje. Mislijo, da je tam za 20 do 30 vagonov žab. Kmetje iz okolice Osijeka pa ne verjamejo, da bi se to zlato, ki skače, dalo spraviti v denar.

■ Po nedolžnem sta bila zaprta 2 leti, 2 meseca in 19 dni Živko lič in Aleksander Slojčič, ker se jima je hotel mačevalj Randjel Stojanović iz vasi Mrtvice v Srbiji, ki je bil obsojen na smrt zaradi umora svoje žene Stane. Pred smrtjo se je razbojnik vendar skesal in priznal, da omenjena kmela nista sokriva smrti njegove žene. Sodišče je prvemu prisodilo 10.335 dinarjev in drugemu 9.518 dinarjev odškodnine za izgubljeno svobodo.

■ »Odnegli smo 1.500 dinarjev,« so napisali neznan razbojnik, ki so te dni vdrli v trgovino nekega trgovca v Jagodini v Srbiji. Odnegli pa prav za prav niso denarja, ampak blago, ki so ga na hitro roko ocenili, da je toliko vredno. »Vendar smo poštenj,« so še napisali razbojnik na isti list papirja, »in hvali Boga, da ti nismo zažgali trgovine.« Policija upa, da bo lopove izsledila in jih tudi primerno kaznovala.

■ Štiri jagnjeta je te dni povrgla ova nekega kmeta v srbski vasi Izvor pri Paračinu. Ista ova je temu kmelu v zadnjih štirih letih dala že 30 ovac, kar je zelo redek primer.

■ Prijatelj je ubil zaradi enega samega dinarja kmet Boško Resanović iz neke vasi pri Prijedoru v Bosni. Oba sta pred nekaj dnevi kvartala in pri tem je Resanović izgubil pet dinarjev. Štiri dinarje je imel pri sebi in jih tudi plačal, petega dinarja pa ni imel in je za njega zastavil svoj nož z oblubo, da bo ta dinar že dal čez nekaj dni. Toda dinarja ni imel in zato ga tudi ni mogel dati. Ko pa je te dni zahteval svoj nož in mu ga prijatelj Branko Šujica ni hotel brez dinarja vrniti, se je Resanović spravil s sekuro na Šujico in ga ubil. Zaradi enega samega dinarja... in zaradi kvartla...

■ Senzacija v dohodnih namenu. V Sarajevu so imeli te dni svojevrstno senzacijo. Znani sarajevski bogatin Solomon Altarac, ki je član nekega dobrodelnega društva, se je dal za stavo prepeljati po najživahnih sarajevskih ulicah in sicer v platem kočari, kakršne imajo na tricihli za pravažanje steklenice. Senzacija je bila tolikšna, da se je na glavni ulici zbralo skoraj pol Sarajeva. Altarac je kajpada stavo dobil in denar tudi takoj oddal dobrodelnemu društvu. Za ta denar so se tisti dan kupili obleke za

nekega revnega otroka. Lep primer, vreden, da bi tudi pri nas našel pozornalec.

■ V groznih mukah je umrl petletni otrok Mato Povina iz Jasenika pri Virovitici zaradi opeklin, ki jih je dobil, ko je z drugimi otroki skakal čez ogenj sredi vasi. Pri preskakovanju ognja se mu je zažgala obleka in ko so ogenj udušili, se je hitro pobral in tekel domov. Legel je v posteljo, ker se je bal, da ga bodo starši zaradi zažgane obleke natepli. Zjutraj so ga našli v postelji mrtvega. Ponoči ni dal niti glasu od sebe, čeravno je umiral v neizrekljivih mukah.

■ Dr. Ljudevit Pivko je umrl. V Mariboru je 29. marca umrl v 57. letu starosti dr. Ljudevit Pivko, profesor, narodni delavec, večletni narodni poslanec, vojni prostovoljec itd. Posebnost znan je bil pokojnik po svojih mnogostevnih leposlovnih kakor tudi strokovnih knjigah, nič manj pa po svoji carzanski akciji, ko je leta 1917. z večjim delom svojega polka in z mnogimi jugoslovanskimi in čkoslovanskimi častniki avstrijske armade prešel na italijansko stran in tam osnoval prostovoljski oddelek, ki se je kot samostojna enota boril proti Avstriji.

■ Izreden primer materinske ljubezni se je te dni zgodil v Kavadarju. Lenka Krističeva je te dni šla s svojim triletnim otrokom na sprehod. Otrok je bil oddaljen od matere kakšnih pet metrov, ko je naravnost proti njemu zdirjal splašen konj. Mati ni premi-

sljala niti sekunde. Stekla je k otroku in ga pograbila ravno v trenutku, ko je bil že pri njem splašeni konj. Konj je junaško mater vlekel še kakšnih 15 metrov za seboj. Mati je sicer rešila svojega otroka, sama je pa pri tem dobila tako hude poškodbe, da je omedlela in so jo morali prepeljati v bolnišnico. Čeravno so njene poškodbe zelo težke, le upajo, da bo ostala pri življenju.

■ Duševni delavec, ki ne berejo knjig. Te dni se je vršil občni zbor Jugoslovanske napredne mladine v Starem Bečeju. Pri tej priložnosti je vsa Jugoslavija izvedela tragično resnico, da ni niti en član tega društva, čeravno so to sami »boljšje ljudje, ki so hodili v šolo in se ponašajo s svojo izobrazbo, prebral niti ene knjige iz knjižnice. Omenjeno društvo je eno izmed najuglednejših in najkulturnejših v vsem mestu. Človek bi se le vprašal, ali naj se tudi v bodoče imenuje še društvo napredne ali pa rajeji nazadnjaške mladine...

■ Ljubezen vse premaga, pravijo. To je dokazal dogodek, ki se je pripetil v Bosanskem Petrovcu. Neka deklica je hotela po vsaki ceni postati žena svojega fanta. Ker so ji pa starši branili, sta mlada dva sklenila, da se bosta kljub temu poročila. Pobegnila sta v gozd, kjer sta se skrila v vrh velike bukve. Starši so ju zaman iskali. Obupali so že nad njunim življenjem, ko se je v hiši prikazal prijatelj njunega bodočega zeta. Ko sta mu dekličina roditelja objubila, da privoliata v ta zakon, jima je povedal, kje sta mlada zaljubljenca. Šele tedaj, po 24 urah potrepeljivega čepenja na stari bukvi, sta dekle in fant splezala na zenjlo in padla drug drugemu v objem, vsa srečna, da je izginila poslednja ovira njune velike ljubezni...

■ Grozno maščevanje prevaranega moža. Iz Vinkovcev poročajo, da se je v Novih Mihanovcih pripetil te dni zločin, kakršnega niti najstarejši ljudje ne pomnijo. Josip Prokopec se je pred kratkim vrnil iz zapore in je izvedel, da ga je žena v času, ko je bil zaprt, varala s fanti in možni iz domače vasi. To ga je tako grizlo, da je ženo tako dolgo tepel, dokler mu ni izdala imen vseh, s katerimi je imela razmerje. Vsa imena si je nesrečnež napisal na list; bilo je 85 imen, med njimi tudi ime njegovega strica. Po njem izpovedi je bila ljubica malone vseh fantov in mož v vasi. Prevarani mož je tedaj vzel puško in šel v neko hišo, kjer je bila zbrana skoraj vsa vas na nekem sestanku. Ko so se ljudje razhajali, je začel streljati in je oddal 40 streliv. Svojega strica in tri druge vaščane je nevarno obstrlil, več drugih pa bolj lahko. Pri tem je bil popolnoma hladnokrven in svojega zločina prav nič ne obžaluje. Ko so ga aretirali, je dejal: »Zdaj naj vedo, ali je to moja ali pa njihova žena.« Prokopec so odpeljali v sodniške zapore v Vinkovcih.

Napisano 31. marca...

1. april - dan potegavščin

Nekaj okroglih aprilskih, ki so prišle celo v zgodovino

Ljubljana, 31. marca.

Menda imajo v vseh deželah že stoletja in stoletja ne zmerom prijetno navado, da prijatelje in znance potegnejo za 1. april. Gotovo ga ni nikogar med vami, ki ne bi ta dan posebno pazil, da se mu ne pripeti kakšna nerodna potegavščina — in vendar bo skoraj gotovo vsakdo izmed vas 1. aprila kljub vsej opreznosti vsaj enkrat nasedel, baš ko bo najmanj pripravljen.

Da bodo naši čitatelji vsaj pred nami varni in da ne bodo prodirali v ta članek kakor v kakšno zahrbtno zasedo, naj že kar koj povemo, da ne mislimo v naslednjih vrsticah nikogar potegniti; da bo bolj zaleglo, smo celo nalašč poudarili zgoraj datum 31. marca. Naš namen je samo, ogledati si nekatere zgodovinske »aprilščine«, vredne, da jih zapišemo.

Skriti demantni prstan

Na Francoskem ne govore kakor pri nas o aprilskih »racah«, temveč o aprilskih »ribah«. Ljubka anekdota nam pripoveduje o šali, ki si jo je 1. aprila privoščil princ Condé (1621 do 1686) s takrat vsmogočnim kardinalom Mazarinom (1602—1661).

Veliki francoski državnik je bil, kakor se morda še iz zgodovine spominja, zelo nagel pri sprejemanju, pa počasi pri dajanju. Zato mu je princ Condé poslal usodni aprilski dan že močno smrdljivo ribo. Mazarin je darilo ogorčeno zavrnil. Kdo pa popiše njegov gnev, ko je kmalu nato izvedel, da je princ potegnil iz drobovja vrnjene ribe dragoceni demantni prstan in dejal osuplim dvorjanom:

»Prav žal mi je, da je Nj. Eminenca ribo vrnila, kajti prstan bi bil gotovo našel mišost pred njenimi očmi.«

Stave z dvornimi norci

Eno izmed najzabavnejših aprilskih šal pripoveduje iz dobe vojvode Filipa Burgundskega.

Pisali so 31. marca 1446. Pri kosilu je vojvoda opozoril svojega dvornega norca Köllinga, da je drugi dan 1. april in da naj se pripravi na majhno presenečenje. Kölling se je zasmel, čes: »Vojvoda, tudi ti pazi na 1. april!«

Ta odgovor je bil vojvodi na moč vseh, zato je predlagal svojemu norcu zelo nenavadno stavo: če se le-temu posreči, da bo svojega gospodarja potegnil za april, mu bo vojvoda napolnil njegovo norčevsko čepico do roba z zlatniki; če bi pa norec nasedel, naj zmoli poslednji očenaš, zakaj, njegova glava zapade krvniku.

Tisti dan je vojvoda kar se da stregel svojemu norcu z najbolj izbranimi vini. Ko se je zvečerilo, je dvornega norca res zmoglo: brez zavesti je telebnil pod mizo in so ga morali hudo pijanega odnesti domov.

O polnoči so na njegova vrata potrkali vojvodovi vojščaki. Vrgli so spečega Köllinga iz postelje in ga odpeljali nazaj na grad. Tam je sedel vojvoda za črno pogrnjeno mizo, okoli njega njegovi svetovalci, poleg mize je pa stala klada in pri njej je krvnik vihtel svoj meč.

»Norec, 1. april je, izgubil si svojo stavo in glavo!« je zagrmel vojvoda. Norec je bebasto vstal in v usodo vdan položil svojo glavo na tla. Pristopil je krvnik, potegnil izpod plašča krvavo klobaso in udaril z njo norca po tilniku.

Gromovit smeh se je razlegel po dvorani, toda prav tako hitro je tudi utihnil in se umaknil ledenemu molku. Norec je ležal trdo in nepremično na tleh. Vojvoda je zgrabil brezumen strah. Vrgel se je k svojemu norcu na tla in objokoval njegovo smrt. Takrat je pa Kölling planil pokonci, se veselo zasmel in vzkliknil:

■ Ujeli so moža, ki je zažgal tuje domove. V naših krajih se že nekaj let vrste požari, ki jih nedvomno podtika roka brezvestnega človeka. Te dni so orožniki v okolici Maribora aretirali nekega Ivana Pečnika in sicer prav v trenutku, ko je hotel zažgati slamo nekega posestnika v vasi Vrhlo. Po Pečnikovem priznanju je do zdaj zažgal okrog 20 objektov. Za nekatere požige je bil plačan in sicer po 500 din, nekatere pa je zažgal samo zaradi tega, ker je rad gledal ljudi, kako so zaradi svoje ali tuje nesreče vsi zbegani in obupani.

■ Sestletni fantek je zgorel v vasi Plani blizu Tuzle, ko so ga starši pustili samega doma, ker so morali delati na polju. Fantek je večkrat naložil drva na ogenj, zdajci je pa izgubil ravnotežje in je sam padel v ogenj. Na njegovo vpitje in vpitje drugih otrok so prihitali starši s polja, toda fantku ni bilo več pomoči. V silnih mukah je umrl.

■ 135 kg težko vrečo pšenice je nesel en kilometer daleč delavec Memetović iz vasi Ljiljani, ker je stavil, da ga v tem nihče ne prekosil. Stavo — mo je za 120 din — je tudi res dobil.

■ V Južni Srbiji iščejo povsod ruđe, ker se tuji kapital zelo zanima za naše zlato, srebro, antimon in oniks. V zadnjem času so v reki Topolki našli zlato, v okolici Bujanovcev antimon in premog, ki ima 4.565 kalorij, pri vasi Čara so našli magnetno železo, pri Tetovu pa oniks. Vsak dan pride v Južno Srbijo kakšna nova rudarska odprava strokovnjakov in vsem se hudo, hudo mudi...

■ S svojevrstnim rekordom se ponaša evangelijski pastor v vasi Kovačici v Vojvodini. V pol ure je poročil nič manj ko 22 parov, in bledega dne je res pol vasi slavilo in veseljalo. Ta rekord so si baje privoščili verniki iz protesta proti Nazarcem, ki se mogoče širijo v tej pokrajini; hoteli so jim nazorno pokazati, da jim je njihova vera ljuba in svetejša.

■ Smrt očeta devetih otrok. Pri kopanju vodnjaka za tovarno Sirk v Stražišču pri Kranju, se je te dni smrtno ponesrečil delavec Hinko Ciglič, oče devetih otrok. Ciglič je po končanem delu hotel še enkrat v vodnjak po orodje, pa mu je na prvi stopnici spodenilo. Padel je 40 metrov v globino. Razbil si je glavo. Ko so ga potegnili iz vodnjaka je še dihal, toda čez par minut je že umrl. Vsa desetčlanska družina je z očetovo smrtjo prepuščena najstrašnejši bedi.

■ Znorel je, ker mu je dekle pred poroko odpovedalo ljubezen. Mladi posestnik v Banjaluki Muhamed Bahtjarević se je nameraval poročiti. Dekle se je pa v zadnjem trenutku skesalo in to je na mladega posestnika tako učinkovalo, da je dobil živčni napad in so ga morali takoj prepeljati v bolnišnico za duševne bolezni v Zagrebu.

Najnovejša ameriščina

NJEJ JE BILO 9 LET, NJEMU 22...

Zakaj sem ju poročil

(nzD) Newyork, marca.

Poroka 9letne Eunice Winsteadove z 22letnim drvarjem Charlesom Johnsonom je vzdignila po vsem svetu precej prahu. Američani pa, ki so otroških porok že vajeni, so videli v njej samo... nov rekord. Protestantski župnik Walter Lamb, ki je zvezel za nenavadni par, zagovarja zdaj pred vsem svetom svoje dejanje. Priobčujemo njegovo izjavo, kakor smo jo te dni brali v pariškem listu »Paris-Soire«.

»Poročila bi se rada!«
Kolikokrat sem v svojem pastorskem poklicu že slišal te besede, izgovorjene v vseh mogočih okoliščinah in iz vseh mogočih ust. A nikoli miso bile tako odločne in odkrite, kakor v ustih male Eunice Winsteadove.

»Kaj, ti mala Eunica se misliš poročiti?« sem vzkliknil presenečen.

»Da jaz, in prosim še ta teden!«

Deklece se je vzelo na prste, da bi bilo videti večje in da bi bolj verjel njeni izjavi. Na razmršenih svetlih kodrih ji je čepela rdeča čepica, rameva ji je pokrivala svetla šolska ruta.

»Koliko let pa imaš, Eunica?«

»Nisem jih še izpolnila dvanajst, pa mi je guverner vseeno dal dovoljenje za zakon.«

»No dobro, deklič, bomo že videli...«

Ali smem poročiti to dekletce, ali naj upoštevam njeno voljo, ki morda ni drugega kakor otroška muha? Se dvanajst let ni izpolnila... kako naj prunaša življenske težave otrok, ki je v letih, ko njegove vrstnice se hrustajo slasklorčke in delajo packe v svoje šolske zvezke! Res je, da so zgodnje poroke pri Winsteadovih že v navadi; Mary, Eunica sestra, še nima 15 let, pa je že mati dveh otrok, in njena mati, tridesetletna gospa Winsteadova je že dvakratna babica...

Vzlic temu se nisem mogel odločiti. Guvernerjevo potrdilo, dekličine pametne oči, dobra izkušnja z njeno starejšo sestro — vse to mi je prigovarjalo, naj blagoslovim ta zakon. Zdelo se mi je, da mi še bode na uho vseh 6.600 mladih mamic, ki še niso izpolnile 14 let in ki žive križem Ameriko: »Tako smo srečne! Zakaj tudi ona ne bi smela biti!«

Charlie s hribov

Ko sem se izgubljal v takem premišljevanju, je nekdo potrkal na vrata. In vstopil je Charlie Johns, krepak, tršat in dobrodušen gorjanec. Ah, če bi ga videli v gozdu, ko ima opravka z drevesnim orjakom, kako vihti svojo sekuro, da prše iveri daleč na okrog in da trepeče prestrašeno listje! V sobi pa ne ve, kam bi s svojimi močnimi rokami in svojim tršatim telesom.

Zardel je in mi dejal:
»Poročil bi se rad... z neko malo iz Sneedvilla, z Eunico Winsteadovo... Jutri večer bi utegnili, če bi bilo tudi vam prav,« je še dodal drvar Jutri torej.

Mnogo sreče!

Drugi dan smo stali vsi trije na nekem gričku; Eunici so plapolali zlati lasje v vetru, Charlie me je pa gledal s svojimi krotkimi očmi... Tedaj sem ju poročil.

»Happy life!« »Mnogo sreče!« sem jima še zaklical v slovo. — — —

Čez nekaj dni je postala gospa Winsteadova v tretje babica. Otrok je zdrav in lep, vsak ga rad pogleda. Ko sem prvič srečal mlado mater — pod pazduho je imela šop knjig — sem ji čestital.

»Dvajset takih bi jih rada imela!« se je zasmejala Eunica. »Zdaj pa moram nazaj v šolo, da se naučim branja in pisanja!«

Zadovoljen sem, da sem poslušal guvernerja in poročil to deklico po kmetškem zakonu, ki terja, da je mati tudi poročena žena. Ni mi žal, da sem prezrl Eunicino mladost, da sem blagoslovil njen zakon, čeprav še ni došla izpolnila dvanajst let, kakor mi je sama dejala, in čeprav jih ima komaj devet, kakor sem pozneje izvedel. Prepričan sem, da ta »benjamin« mladih mamic ne bo nič manj materinski in nežen kakor so druge matere.

Vprašujete me, ali odobravam ali odklanjam otroške zakone

Z globokim prepričanjem vam odgovorim: »Od srca jih pomilujem, a moja sveta dolžnost je bila, da sem blagoslovil Eunicin in Charliejev zakon, in upam, da bo srečen pred Bogom in pred ljudmi!«

Tako pravi ameriški župnik Walter Lamb. Komentar prepuščamo svojim bralcem.

Zaradi tiskarniškega praznovanja velikega ponedeljka izide »Družinski tednik« to pot en dan pozneje.

Kakor pri Arsènu Lupinu

Komedija v celici št. 10

Čedna francoska kaznilnica

(nmf) Pariz, marca. Ko se je njega dni raznesla novica, da je bančni ravnatelj Charles Péllissier zapleten v Staviskoga afero, da so ga celo prišli in zaprli, je vzdignila v Parizu mnogo prahu. Kakor vse podobne afere, pa je tudi ta s časom izgubila svojo mikavnost in kmalu so ljudje nanjo docela pozabili. Potem je zagonetni bankirjev beg iz ječe znova razgibal Parizane.

Kako neki se je jetniku posrečilo zbežati iz skrbno zastražene kaznilnice? Ni si bilo treba dolgo razbijati glave. Péllissier je moral imeti prav gotovo pomagalice. In res so dognali, da je podkupil paznika, da mu je omogočil sestanke z njegovo ženo — do tistega dne, ko je zbežal iz ječe in prepuštil pazniku in svoji ženi, da se izgovorita, kakor vesta in znata.

Te dni sta prišla gospa Péllissierjeva in paznik Vallet pred sodišče. Bankirja so med tem prišli v Bruslju. Obtožen je pa tudi ključavničar Marcel Guichard, bratranec gospe Péllissierjeve, ker je izdelal ključ, s katerim so odprli vrata kaznilnice.

Posebno težko se bo pa izmazal paznik Vallet, ki je rad zatisnil eno oko, če je kdo pomazal svoj prestopok z denarjem. Navadna »pristojbina« je bila 50 frankov, madame Péllissierjeva je pa plačala za vsak obisk po dve

sto in celo pet sto frankov. Uslužni paznik je pripravil zakoncem za sestanke čedno celico z mizo in dvema stoloma.

»Péllissierjeva sta vam za deset obiskov plačala 2000 frankov, ne?« je vprašal predsednik Valleta.

»Bog ne daj, vsega skupaj sem dobil za tri obiske komaj 800 frankov,« se je branil paznik.

Pri nekem obisku je Péllissier svojo ženo objel, poljubil in ji zašepetal na uho: »Jutri 2000 frankov in orodje!«

Drugo jutro je Vallet pripeljal gospo Péllissierjevo v celico št. 10; žena je imela s seboj majhen zavoj z jedajočo za dve osebi, precej veliko dieto in ključ. Ta ključ je izdelal Guichet po odčitku, ki ga je priskrbel gospod Péllissier. Vallet je taktno pustil zakonca sama in je odšel v svojo sobo.

Péllissier je porabil priložnost, preplil mrežasta vrata, objubil svoji ženi, da se bo do petih vrnil — in od takrat ga ni bilo več nazaj.

Vallet ne mara svoje krivde docela priznati: »Gospa mi je zastavila pot in mi pomolila pod nos listek, na katerem je bilo zapisano: Na častno besedo se vrnem do petih.« Ker se bankir do petih ni vrnil, sem zadevo prijavil.

Razpravo so odgodili, ker bodo zaslišali še Péllissiera.

Podjeten krčmar

(*qf) Newyork, marca. Kljub vsemu prizadevanju javne in tajne policije se v Ameriki še zmerom ne morejo ubraniti gangstrske nadleže, zato si nekateri podjetniki kar sami pomagajo. Ako kličejo policijo na pomoč, se morajo zmerom bati, da se jim bodo gangstri pozneje kdaj še kruto maščevali.

Prav svojstvene in uspešne metode se je domislil neki čikaški krčmar. V njegovi gostilnici v predmestju tik Michiganskega jezera je bilo veselje v polnem razmahu. Tedaj je nekdo odsmul vrata in na pragu se je prikazal zakrinkan bandit. S samokresom v roki je pozval goste, naj stopijo k steni in naj se po nobeni ceni ne skušajo upreti njegovemu ukazu, sicer bo vsakega neposlušnega ustrelil ko psa.

Na smrt prestrašeni gostje so res ubogali, a nekemu natakarkarju se je vendarle posrečilo, da se je naskrivaj izmuznil in po telefonu poklical policijo. Medtem, ko je gangster po vrsti pobiral gostom denarce iz žepa, se je zadržala zdajci na ulici sirena policijskega avtomobila. Še preden se je presenečeni gangster zavedel, so ga že stražniki prišli in aretirali.

Stvar bi bila prav za prav lepo v redu. Toda podjetni krčmar je imel imenitno idejo. Po ameriški postavi sme vsak hudelec, če le ni umora osumljen, zahtevati, da ga izpuste, ako položi določeno jamščino. Krčmar je zato odšel k sodniku, založil zahtevano jamščino in tako kupljenega gangstra — javno najel za natakarkarja, na tihem pa za zaščitnika zoper bodoče napade.

Ker so časniki kajpak brž zadevo razobrnili, je vzvetele gostilničarju imenitna kupčija. Njegova kréma je postala shajališče boljše čikaške družbe, ker bi se vsak imenitnik rad pohvalil, da mu je postregel pravi gangster.

Angleška reklama

(nkO) London, marca. »Times« je prinesel v neki letošnji marčni številki tale oglas, veleznačilen za Angleže:

»Ob stoletnici obstoja naše tvrde prirejave zdaj našo prvo prodajo. Te dni bomo prodajali vse blago po kar najnižjih cenah. Izrabite redko priložnost, kakršna se vam bo ponovno ponudila šele leta 2037. — Brigg & sinovi, St. James, prodaja dežnikov na drobno in na debelo.«

Srečni oče!

(nsK) Moravska Ostrava, marca. Svetovni rekord otroškega blagoslova je menda dosegel 65letni občinski uradnik Karel Mudrak iz Ogrskega Broda.

Oženil se je, ko mu je bilo 23 let, z neko 22letno Slovakinjo; v srednem zakonu se jima je rodilo 11 otrok. Kmalu po rojstvu enajstega otroka je Mudrak odstopoval v tužino, da si poišče boljše zasluzka. Najprej je odšel na Nemško, potem pa je delal več

let na Poljskem. Tja je nekega dne prišla vest, da mu je žena umrla.

Po letu žalovanja se je Mudrak vnovič oženil. Z drugo ženo je pa imel 17 otrok. Pred kratkim se je srečni oče s svojo družino vrnil na Češko, kjer je v Brodu dobil službo občinskega uradnika.

Nekemu časnikarju, ki ga je te dni obiskal, je Mudrak zaupal, da upa še na rojstvo 29. in 30. otroka...

Značilno je, da srečni oče ne pozna imen vseh svojih otrok in niti ne ve, kje žive in kako, in kolikokrat je že postal srečen ded.

Najmlajši Mudrakov otrok ima deset let. (»Prager Tagblatt«)

Pes, ki dokumente žre

(nsK) London, marca. Pred sodiščem v Brentfordu se je ondan zagovarjal neki mož na račun svojega psa, ki mu je raztrgal uradni poziv na sodišče.

Pes očitno sovraži vse, kar le od daleč po uradnih dokumentih diši. Tako je pred nekaj meseci požrl svojemu gospodarju tudi prijavo o pridobitni.

Spačeni zakoni

(npR) Pariz, marca. Te dni so časopisi obširno poročali o senzacionalni ameriški poroki med 22letnim fantom in 9letno deklico, ki se še s punčkami igra. Razumljivo je, da se ves svet zgraža nad takšnim pojmovanjem resnosti življenja in svetosti zakonskega stanu in materinstva. Človeku se zdi nemogoče, da bi tako zvezo potrdili starši otrok; toda v Ameriki je menda res vse mogoče.

Zal pa to ni edini primer take vrste; saj smo zadnja leta brali še o več takih nenaravnih zakonih.

Tako beremo v »Marianni«, da se je neki slep anglikanski pastor poročil v Birminghamu z enajstletnim dekletcem. Neki 54letni zdravnik iz Los Angelesa se je šele pred nekaj leti oženil s 14letno deklico iz Carbonada (v državi Illinois). V Clayu (pri Newyorku) naznanjajo pa poroko nekega 15letnega dečka s 14letno deklico. V Alabami (Združene države) se je pa mala Mary Thomsonova poročila v »starosti« 11 let in je že prihodnje leto povila otroka.

Najpošastneje sta pa storila dva stara kmeta-vdovca, ki živita kot sosedna na farmah v Seminoli (država Oklahoma). Oba imata vsak po eno enajstletno hčerko. Življenja željna starca sta se nekega dne odločila, da se bosta poročila vsak s hčerko drugega. Neki črnski duhovnik je za 5 dolarjev pristal, da bo oba para poročil. Oba nenravna starca, končuje »Marianna«, do dancs se nista pod ključem. In črnski duhovnik takisto ne. (Glej tudi članek na 2. strani!)

Morilčeva vdova

(nsX) Pariz, marca. Tednik »Marianna« je ondan prinesel senzacionalen razgovor z ženo znanega morilca

francoskega predsednika. Doumerja, vdovo Gorgulovo.

Gospa Gorgulova je v Bratislavi v službi pri neki tvrdki z barvami in ima plače 900 kron (1500 din) na mesec. Vsako leto se pa pelje v Pariz, da položi cvetje na grob svojega moža.

Simpatična žena je v razgovoru s časnikarjem izrekla tudi tale čudoviti stavek, poln nežne ženskosti:

»Kadar boste komu govorili o Gorgulovu, povejte... da ga ni njegovega žena nikoli razumela, a zmerom ljubil.« (»Morgen«)

Le 4 evropske države...

(ntX) Bern, marca. Na svetovnem ženskem kongresu, ki se je pred kratkim vršil v Švici, so pri primerjanju ženskih pravic v raznih državah ugotovili nekaj zanimivih dejstev.

Iste politične pravice kakor moški imajo ženske v 30 državah, med temi v 19 evropskih. Politično enakopravnost z nekaterimi pridržki uživajo ženske v 9 državah, a nikakih političnih pravic nimajo v 19 državah, in med njimi so tudi štiri evropske.

Te štiri evropske države so: Francija, Švica, Jugoslavija in Bolgarija.

V slabi družbi ravno nismo...

Ženski klubi... v protest zoper moške klube

(*i) Melbourne, marca. Angležev si brez klubov ne moremo misliti. Toda klubi niso doma samo v matični državi, temveč tudi v vseh kolonijah angleškega imperija. Ker je pa po strogih klubskih predpisih damam prepovedan vstop v klubske lokale, so Američanke že pred kakšnimi desetimi leti skušale ustanoviti lastne ženske klube. Za to idejo so se navdušile žene tudi drugod — in zdaj so se celo v Melbourne v Avstraliji dogovorile dame iz visoke družbe, da si bodo ustanovile lasten klub. To so storile zgolj v znak

Okrogle in oglate

iz mednarodne politike

Francoska

Francoski vojni minister Daladier, po prepričanju levičarski radikal, zraven pa goreč francoski patriot — on je tisti, ki se je zavzel za to, da se je Maginotova obrambna črta podaljšala še ob belgijski meji — je ondan povedal lep stavek.

V Parizu so se vršile konjske dirke in se jih je udeležila tudi delegacija nemških častnikov. Daladier je delegacijo sprejel in se je prav neprisljčno pomenil z nemškimi oficirji.

»Da, da, gospodje,« je menil na koncu, »če bi imeli samo poklicne vojščake, ne bi nikoli prišlo do vojne.«

Katalonska

Med katalonsko vlado in vatikanskim glasilom »Osservatore Romano« se je zadnje tedne razvila živahna korespondenca. Njena največja posebnost je izredna prostodušnost, s katero obe stranki to korespondenco objavljata.

Katalonska vlada razpošila od časa do časa fotografije, ki kažejo razdejane Francovih letalcev: bombardirane bolnišnice in podobne reči. Tudi vatikansko glasilo je dobilo takšne slike. Potrdilo je njih prejem, hkratu je pa zaprosilo za dostavo slik ustreljenih duhovnikov. Katalonska vlada je z obratno pošto ustregla želji vatikanskega lista. (»Morgen«, Dunaj)

Nemška

»Die Bewegung«, glavno glasilo Zveze nemških narodno socialističnih študentov, poroča, da se ima prihodnji semester brezpogojno v vseh visokošolskih društvih uvesti krvno zadoščene (dvoboj). Tudi pri študentih se morajo uveljaviti Hitlerjeve besede: omaščevana čast se da oprati samo s krvjo. Civilizacija? Kultura? Napredek? Vrnitev v srednji vek...

Obrnjena poročila

MADRID. — Razen nekaj srditih napadov plavalasih Maročanov in par sto bomb iz zraka ni bilo v vseučiliškem okraju nikakih drugih predavanj.

PARIZ. — Po skorajšnjem zavzetju Madrida pripravlja mednarodni fašizem odločen napad na Pariz. Blumova vlada napoveduje za ta primer svojo striktno nevtalnost.

LIZBONA. — Preteklo noč je portugalska prestolnica Lizbona doživela katastrofalen potres. Krivec še ni bilo moči prijeti, vendar je znano, da je to delo komunistov.

KANTON. — Ta teden se ni v nobenem delu Kitajske pripetil ne vojaški ne generalski upor. To pripisujejo intrigam japonske politike. (»Nova Riječ«, Zagreb)

protesta, ker posedajo njihovi može samo po klubih in se za zakonsko življenje sploh ne zmenijo.

Najnovejši avstralski damski klub je pa zelo širokosrčen. Njegova pravila določajo, da mora klub vsak mesec prirediti večer za goste, torej z drugimi besedami za njihove može.

Zasliševanje pred obmejnim kamnom

(*f) Pariz, marca. Ondan je neki francoski preiskovalni sodnik uradov na belgijsko-francoski meji.

Neki ponarejevalec francoskega denarja je bil ubežal v Belgijo, tam so ga pa aretirali. Zaradi postavnih predpisov med Francijo in Belgijo oblasti druga drugi ne izročata takšnih hudodelcev. Ker je pa francoski policiji mnogo do tega, da izve kaj več o ponarejevalčevih pajdaših v Parizu, je prosila belgijsko obmejno policijo, naj ponarejevalca pripelje na mejo k zasliševanju.

Jetnika so Belgijci res pripeljali do meje in ga postavili pred obmejno zapornico. Francoski preiskovalni sodnik je stopil predenj in ga začel vpričo belgijskega preiskovalnega sodnika zasliševati. Po večurnem zasliševanju so podpisali zapisnik vsi trije: belgijski preiskovalni sodnik, francoski preiskovalni sodnik in ponarejevalec.

Belgijska policija je potlej odpeljala sleparja nazaj v sodne zapore, kjer bo čakal obsodbe.

Le eden je še ostal...

(nmD) San Francisco, marca, 22. februarja 1901. leta se je razbila ladja »Rio de Janeiro« v Tišem oceanu v zelo skrivnostnih okoliščinah. Nekaj potnikov se je čudežno rešilo, med temi tudi občinski zdravnik dr. A. O'Neill, ki je vršil službo ladijskega zdravnika.

Enkrat na leto, na dan čudežne rešitve, so se vsi rešenci zbrali na slavnostni večerji, kjer so ob dobri jedi in pičaji obujali spomine na takratne doživljaje.

Tudi letos se je vršil ta banket; za belo pregrnjeno mizo je pa to pot sam samcat sameval dr. O'Neill. Vse njegove tovariše je bilo že pobralo... (»Paris Soira«)

Gospodična Influenca

(nkO) Newyork, marca. Gospod in gospa Lawkcheva iz Oklahome (mesto v istoimenski državi Združenih držav) sta krstila svojo četrto hčerko na čudno ime Influenca, kar je po naše toliko kakor hripa ali »španska«.

Mož, ki se bo oženil s to gospodično, bo lahko brez šale menil: »Hripo sem ujel«, pa žena še užaljena ne bo smela biti.

Dve drugi dekleti iz Oklahome imata prav taki neokusni zdravniški imeni: Meningitis (latinski izraz za vnetje možganske opne) in Apendicitis (vnetje slepiča). (»Everybody's«, London)

Ženo prodal za liter vina

(nVK) Budimpešta, febr. Rudar Michael I. iz Csongráda se ni s svojo ženo nikoli prav dobro razumel. Neki delavec, ki je bil zakonca prijatelj in ki je rad videl rudarjevo ženo, je tovarišu predlagal, naj mu jo proda za liter vina.

Rudar je nekaj časa premišljeval, potem je pa le privolil v to čudno kupčijo. Prodana žena se ni upirala in je takoj odšla k novemu možu.

Solze najmlajše lepote kraljice

(*pl) Pariz. Te dni so voili »lepoto kraljico« pariške mednarodne razstave. Deset kandidatk se je zbralo v nekem kinematografu, in odbor se je znašel pred težko nalogo, da izbere izmed desetih lepotic najlepšo. Naposled je predsednik nestrpnemu občinstvu sporočil, da je odbor določil za lepoto kraljico pariške razstave sedemnajstletno Jacquelineo Jacowlewo.

Med ploskanjem so se tedaj zaslišali ogorčeni vzkliki ostalih lepotic, ki so tudi upale v zmago. Razen tega se je prikazal tedaj še neki član razstavne komisije in izjavil, da ta odbor ni bil upravičen voliti lepoto kraljico.

Ta neprijetna dogodivščina je mlado Jacquelineo tako razburila, da je začela ihteti in je naposled vsa objokana omedlela. Šele ko ji je odbor izročil krasen šopek rož in ji potrdil, da je bila izvolitev pravilna in upravičena, se je mlada lepota kraljica toliko pomirila, da se je lahko med solzami nasmehnila.

Kuhar, da mu ga ni para

(n) Newyork, marca. Najbolj priljubljena newyorška restavracija je menda tako imenovani »jajčni buffet« v Manhattanu. Njegov lastnik trdi, da lahko dobi pri njem 104 vrste pičjih jajc, pripravljenih na 1042 načinov.

Kuharja te restavracije menda res ni moči spraviti v zadrego. Če naročiš ragú iz novejih jajc, ti ga prinese prav tako hitro kakor omeleto z nadevom iz pingvinskih ali pelikanovih jajc.

Cene teh redkih poslastic so pa kajpak tako zasojene, da se mora večina radovednih Newyorčanov zadovoljiti kar s kurjimi jajci...

Tisoč je boleznih, a zdravje samo eno!

Bili zdravi ali bolni, ako še ne poznate RADENSKEGA zdravnilega kopališča, zahtevajte s kratko dopisnico prospekte in navodila od uprave Radenskega kopališča, Slatina Radenci (pri Mariboru)

ZRCALO naših dni

Za prispevek v tej rubriki plačamo 20 din

Dober nasvet

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je začel izdajati svoje glasilo pod naslovom »Delavsko zavarovanje«. To glasilo razpošilja OUZD popolnoma brezplačno vsem delodajalcem s prošnjo, da bi poskrbeli, da se »Delavsko zavarovanje« izvesi ali nalepi v vseh obratih na vidnih mestih, da bo dostopno vsem delojemalcem.

Ker list vse delodajalec naproša, da bi redakcijo lista podprli z dejanskim pomočjo (mišljeni so nasveti itd.), se mi zdi potrebno, da na tem mestu tudi jaz povem neki pozitiven in konstruktiven predlog. Tem bolj, ker mislim, da se bodo z mojim predlogom strinjali vsi delodajalci in tudi delojemalci.

Predlagam namreč, da bi se v tem novem listu ustanovila rubrika, v kateri naj bi se objavili dopisi vseh prizadetih delodajalcev in delojemalcev. Predlagam, da bi v tej rubriki lahko vsakdo, kdor je neposredno ali posredno zainteresiran pri zavarovanju in zdravljenju, napisal svoje slabe, in kajpada tudi dobre izkušnje o zdravljenju preko OUZD, nato bi pa uredništvo lista vsako stvar opremilo s potrebnim komentarjem. Na ta način bi list »Delavsko zavarovanje« postal zelo zanimiv, imel bi čedalje večji obseg in... odpravila bi se navada, da nekateri o delovanju delavskega zavarovanja ne vedo ali nočejo ničesar dobrega vedeti. Tudi zabavljanje in godrnjanje bi se odpravilo.

Odpravilo bi se pa tudi to, da se dejstva postavljajo na glavo in da se na vse strani širi mržnja proti zavarovanju — in to je, kakor »Delavsko zavarovanje« piše, njegov namen!

Delodajalec

Naša »boljša družba«

Vračal sem se zvečer, bilo je že precej pozno, iz kina, kar zaslišim pri kavarni Majcen nekoga, ki je na ves glas razglašal okoli stoječim poslušalcem (teh je bilo seveda kar dovolj za tako pozno uro), da opravlja veliko potrebo (seveda s precej krepkimi izrazi). To me ni baš preveč iznenadilo, tega smo za Bežigradom vajeni, pač pa sem osupnil, ko sem nekoliko vstran opazil dve dami, lepo oblečeni, in dva gospoda. Čakali so onega. Vsi, prav posebno pa obe »damice«, so se zvijali od smeha, zbijali neslane šale in spodbujali onega, da je še glasneje in še nespodobneje vpil...

Kaj si more ali prav za prav kaj si mora misliti tujec, če to vidi, naj si bralci sami predočijo. Š. I.

Rovtarski pešci

Že večkrat je »Družinski tednik« pisal o hoji po ljubljanskih ulicah in cestah ob dežju. Toda Ljubljancanom je prav vseeno, kje hodijo, pa naj bo dež ali lepo vreme. Čim bolj se človeku mudi, tem večja zmešnjava je na cestah. Bilo bi menda spet dobro, obesiti na vsakih pet korakov tablice »Hodi desno, prehitvaj levo!«, kakor so bile ponekod pred nekaj leti. Za vozovni promet je to že urejeno, za pešce se pa zdi, da je stvar pretežavna. Še tisti peščiči ljudi, ki se hočejo držati tega reda, se to ne posreči, ko se je pa treba drugim umikati. Potem se pa včasih zgodi, da se dva umikata sem in tja, dokler se vendar ne razpleteta.

Mučen položaj, kajne? Ako se pa človek kdaj izpozabi in reče: »Na desno, prosim!« doživi gotovo kako lepo opazko; ako ga sprejme samo nejevoljno godrnjanje, je skoraj lahko zadovoljen. Z. V.

Vsako, kdor čita »Družinski tednik«, mora priznati, da vidi v njem stremiljenje po izboljšanju in napredku, da vsestransko ustrežemo našim čitateljem. Če ste torej z »Družinskim tednikom« zadovoljni, povejte to vsem svojim znancem in prijateljem, če pa niste zadovoljni — povejte samo nam.

Proti malokrvnosti, bledici, slabosti in pomanjkanju teka je

„FERRODOVIM“

preizkušena in priporočljiva zdravnilska specialiteta.

„FERRODOVIM“ je prijetno sladko zdravilo, zlasti za slabotne in v rasti zaostale otroke, posebno za otroke, ki ne jedo radi. — „FERRODOVIM“ je zdravilo za ženske, katere po porodu oslabijo vsled izgube krvi in za one, katere vsled malokrvnosti izgubijo svoje mesečno perilo. — Za dober uspeh zadostujejo 2 do 3 steklenice. — „FERRODOVIM“ razpošilja po povzetju: Mr. ph. A. MRKUŠIČ, lekarnar, MOSTAR, Primor. banovina. Poštni predal 30 d. Cena 1 steklenici Din 40 —, 3 steklenice Din 110 — franko. Dobiva se v vseh lekarnah.

Ogledn. reg. pod Š. Br. 6682/32

Deseti brat: Mož med dvema sestrama

Ljubezenska povest v verzih po Jurčičevem romanu

V sedanjil čas postavil in v stihle prelll

Ivan Rob

3. nadaljevanje

XV.

Okó postave ga ustavi, zapiše ga in dalje gre. To Kvasa v slabo voljo spravi po cesti peš krevsá molcé. Deklé priziblje se naproti, povpraša jo po pravi poti, Da se je zmotil, mu veli, naj se obrne, z njo naj hodi, da rada pravo pot ga vodi. Vesel vstric nje naš Kvas hiti.

XVI.

Kaj Kvas ji je med potjo kvasil, tegá nikomur ne povem. Mordá jo je celó poljubil, a jaz o tem prav nič ne vem. To mogel bi vam razodeti le mesec, ta zvedávi ptič, ki ni ga sram na zémiljo zreti, ko z deklíco kramlja fantíč. A to mu moramo priznati, da zna kot kavalír molčati.

XVII.

»Aha,« ju mož neznan pozdravi, »spet drugega imaš, deklé?« »Si ti, Martinek?« ona vpraša. »Gospod na Slemenice gre, poti ne vé, stezé ne zna, lahko ga ti popelješ tja.« Na úho Kvasu zasepeče: »Ne marajte, če je kosmat, on je brez posla, se ne brije, on, skratka, je — DESETI BRAT.«

DRUGO POGAVJE

Močan za dva, vsa dela zna, pa mora mnogo hiš obrati, da kdo mu revno »šlemfo« dá. Fr. Levstik.

I.

Če ni še vera ti odvzeta v zvestobo tvojega dekleta, če véruješ v pravice moč in v to, da srečen boš nekoč, če agitatorju verjámeš, če véruješ v svetovni mir, če Zvezi narodov verjámeš, da zginit bo s sveta prepír — kdo, vruga, brani ti na sveti v desete brate še verjeti!

II.

Martinek Spak je brat deseti, a ljudski ideal on ni: ker noče romati po sveti, ker dóma rajši se drži. V ostalem pa — po ljudskih mislih — je pravcati deseti brat, ker mu bogastvo nič ni v čislh, ker hodi pod kozolce spat, ker zadovoljen sam s seboj bojuje svoj življenjski boj.

III.

Zdaj kmetu čakati ni treba, da se deseti sin rodi: pri tretjem že mu zmanjka hléba. že tretji sin mu v svet hiti. Po mestu lačen se potika, po rovih s smrtjo se igra, tovarnarju roké prodaja, da kruha mu v zameno dá. A kadar vse mu spodleti, potem ga občina redi. —

IV.

Čeprav je bil naš Lovre športnik, se vendar je Martinka bal, ko v medlem svitu mesečine obraz kosmati je spoznal. Da molk moreči bi prekinil, »O Marijana« je zapel. Martinek pridno je basiral, na koncu pa tako začel: »Gospod, nov šlager zdaj imamo, pri nas popevko to poznamo:

Boben poje: bambbrbam, davkar pravi: Te imam! Hišo bomo ti prodali, zaostanke poravnali; jutri pojdemo drugam.⁴ Boben poje: bambbrbam.

Boben poje: bambbrbam. Kaj naj še za darke dam? Krava, tele in telico, svinjo, ovco in kozico, vse so darci: ham-ham-ham. Boben poje: bambbrbam.

Boben poje: bambbrbam. Dobro biti zdaj je sam, dobro kot beač živeti, nič ne morejo ti vzeti. Da sem sam, se ne kesam. Boben poje: bambbrbam.

• V žargonu brezposelnih: 25 par. (Dalje prihodnjé)

(Gl. začetek v prejšnji številki)

»JAZ SEM HELENA MERCIERJEVA!«

Preskočili bomo razpravo na sodišču, ki je odločala o tem, ali je nesreče krivo podjetje ali ne. Čeprav se je občinstvo sprva hudo zanimalo za proces, je stvar kmalu stopila v ozadje, zakaj zgodilo se je nekaj docela nepričakovanega.

Nekaj dni po tem, ko so časniki pisali o nesreči »Eole« in poročali o rešencih, je slišal neki mož obupen krik svoje podnajemnice. Stanoval je pri sv. Ani blizu Marseille. Možak je bil namreč pred kratkim oddal majhno sobico neki gospodični, ki ni skoraj nikoli nikamor šla, temveč je posedala doma in vezla. Možak je stopil k svoji podnajemnici in jo je našel vso objokano sklonjeno nad časnikom. Ko jo je sočutno vprašal po vzroku njene žalosti, mu je vsa iz sebe odgovorila:

»Marion je utonila! Jaz sem Helena Mercierjeva!«

Tega imena mož ni poznal, saj se mu je stanovalka ob prihodu drugače predstavila. In niti sanjalo se mu ni, da so pred kratkim Heleno Mercierjevo pokopali... Kaj kmalu se je pa razvedelo, da stanuje pri sv. Ani neko dekle, ki ji je pri nesreči parnika »Eole« utonila sestra. Tudi ime te nove stanovalka je šlo od ust do ust in kaj kmalu je prišlo na ušesa ljudem, ki so poznali žalostno zgodbo Helene Mercierjeve. Bilo je kajpak mnogo razburjenja in ugibanja... Nekateri so celo trdili, da je pokojnica od mrtvih vstala. Nič čudnega, ko so pa južnjaki tako že preveč praznovni... Ko je policija zvedela o stvari, je javila zadevo koj državnemu pravdniku, ta je pa odredil preiskavo.

Toda še preden so se preiskovalni uradniki prikazali pri sv. Ani, se je okoličanov lotila že nova razburjenost. Stanovalko, ki so se o njej širile govorice, je našel gospodar neko jutro mrtvo v njeni sobi. Dekle je ležala zleknjena na tleh, v sobi je pa ostro po nečem grenkem zaudarjalo. Na mizi je ležala prevrnjena steklenička. »Olje iz grenkih mandljev« je pisalo na nalepnici, pod napisom se je pa režala mrtvaška glava. Poleg stekleničke je ležal listič s temile besedami:

»Jaz sem Helena Mercierjeva. Svojo sestro sem poglala v smrt, zato nočem več živeti. Zastrupila sem se.«

BILI STA DVE SESTRI — UMRLE SO PA TRI...

Sodna komisija je morala zagristi v trd oroh. Zadeva je bila na moč zamotana.

Heleno Mercierjevo so že zdavnaj pokopali — in zdaj naj bi bila že v drugo umrla! Spet so poklicali iste priče, ki so nedavno spoznale v utopljenki Heleno Mercierjevo — in glej: spet so soglasno pritrdile, da je dekle, ki se je pri sv. Ani zastrupila, Helena Mercierjeva! Če je bila ta slednja Helena, kdo je bila potlej utopljenka? Njena sestra Marion prav gotovo ne, saj je utonila z drugimi potniki »Eole« vred; toda kakšna poljubna ženska tudi ni mogla biti, zakaj podobnost obeh pokojnic je bila vendarle prevelika! Kje je torej ključ do te uganke? Prvo so potegnili iz vode, druga je utonila na debelem morju, tretja se je pa pri sv. Ani zastrupila: kako so za vse na svetu mogle postati iz dveh živih sestra kar tri mrtve?!

Ni dvoma: ta skrivnostna zapletenost ne more biti zgolj slučaj! Za njo se prav gotovo skriva kakšno hudodelstvo... Toda kdo neki ima prste vmes? In če se je hudodelstvo zgodilo — kakšni so bili vzroki? Ena izmed obeh sester je morala umreti dvojne smrti — toda katera?

Nikogar ni več bilo, ki bi dal odgovor na to vprašanje. Mati je bila mrtva, Marcel tudi. Torej bo moral sodnik sam najti ključ do te uganke... Dejal si je: Dve mrtvi Mercierjevi smo videli, utopljenko in tole, ki se je zdaj zastrupila. Tiste pa, ki se je z »Eolo« vred potopila, tiste pa, ki ni videl nihče! Tukajle bo treba začeti!

Povsod so povpraševali, ali je bila Marion Mercierjeva res med potniki »Eole«. Ugotovili so, najprej da ladja ni odplula na prvotno določeni dan, temveč je ostala še nekaj dni dalje v pristanišču. Mnogo izseljencev pa kljub temu ni odšlo z ladje na kopno; le nekateri marsejski domačini so doma čakali odhoda. Izmed treh rešenih potnikov in rešenih mornarjev, ki so še sploh ostali v Marscelu, ni mogel nihče dati natančnih pojasnil, ali je Marion v dneh čakanja odšla z ladje ali ne. Podrobna preiskava je pa vendar točno dognala, da sta se obe sestri večkrat z Marcelom sešli na ladji. Nič čudnega ni bilo, da so se ljudje spomnili teh dveh mladenk, saj sta bili obe lepi in zastavni. Eden izmed mornarjev se je celo domislil, da je v poslednjih dneh pred odhodom prišel neki mož večkrat povpraševat po gospodu Marcelu Perottu. Toda tujca vendar ni nikoli videl skupaj z Marcelom.

To bi utegnla biti sled. Klavrna

sicer! Preiskovalni sodnik je bil pa vendar dovolj ostroviden, da je vedel, da utegne samo po tej poti priti do cilja. Dognal je, da je bil mož, ki je vpraševal po Marcelu Perottu, njegov mojster, sedlar, ki je Marcel pri njem delal. Možak je izjavil sodniku, da je Perotta iskal tolikokrat zaradi tega, ker je ugotovil, da mu dolguje še deset frankov. Vesten in natančen kakor je mojster bil, ni hotel zadržati tujega denarja. Ker pa Marcela ni in ni mogel na ladji najti, je naposled izročil tistih deset frankov na potrdilo ladijskemu blagajniku. »Potrdilo še imam,« je za-trjeval pošteni obrtnik.

Sum, ali vsaj sled suma! Ako je bilo tako težavno najti Marcela na ladji, ali ni mar potlej mogoče, da tegale Marcela na ladji sploh več bilo ni, da se sploh odpeljal ni v Avstralijo?... Ako je pa opustil svoje potovanje, že res ni več verjetno, da bi se Marion sama odpeljala... Torej je bržčas z njim vred odšla z ladje. Če bi bilo tako, bi utegnla biti utopljenka, ki so jo v pristanišču našli, naposled vendarle Marion — in potlej bi zadel Marcela hud sum, da ima pri njeni smrti prste vmes. Vse to je bila pa tako slabotna domneva, da sodnik res ni mogel ničesar novega ukreniti.

V to zmedo je pa prinesel — kakor že premmnogokrat — slučaj novo luč.

TUJA ČEPICA

Rešeni potniki in trije mornarji so bili na stroške ladijske družbe v

in izjavil, da so vse to le smešna natelevanja. Komisarju se pa ni zdelo pametno, da bi sam razsojal o tej stvari, zato je obdržal dozdevnega Gastona Braca v zaporu in je javil zadevo preiskovalnemu sodniku.

RAZKRINKAN

Preiskovalni sodnik ni poklical aretiranca k sebi, temveč je najprej povabil Marcelovega mojstra v svojo pisarno in mu ni nič povedal, za kaj gre. Velel mu je, naj malo počaka v sosednji sobi. Potlej je dal pripeljati aretiranega mladeniča in ga je kar meni nič tebi nič ogovoril z imenom in priimkom Marcela Perotta. Aretiranec je kajpak koj ugovarjal, da ni Marcel, temveč Gaston, da ni Perotte, temveč Brae. Njegovo vedenje je bilo pa vendar nekam plaho.

Ker aretiranec ni maral z besedo na dan, je sodnik pozvonil in koj nato je pripeljal stražnik starega sedlarja v sobo. Ko je stari mojster zagledal svojega nekdanjega pomočnika, je vzradoščen vzkliknil:

»O Marcel — kakšna sreča! Torej nisi utonil!«

Tako nepričakovano ogovorjeni mladenič je prebledel ko zid. Izdal se je. In tedaj je izprevidel, da tajeje nič ne pomaga. Priznal je, da je res Marcel Perotte, da pa nima na vesti nobenega hudodelstva in zaradi tega tudi ne more ničesar priznati. Pri tej izjavi je vztrajal tedne in tedne, o usodi obeh sester pa ni hotel črhiniti niti besede. Šele čez nekaj mesecev se je toliko omeščal, da je napo-

»Glavo si dam odrezati, če ni tale Gaston Brae tisti mož, ki je na »Eoli« zmerom tičal v družbi obeh lepih deklet!...«

oskrbi nekega mornarskega zavetišča. Dobro jim je šlo. Mornarjem je bilo pa včasih vendarle preveč dolgčas, zato so se tu pa tam zatekli v dobro jim znane pristaniške beznice.

In v takile beznici se je lepega dne prav tisti mornar, ki je pripovedoval sodniku o možu, ki je hodil iskat Marcela Perotta, sprl z nekim nekim neznanim mladeničem zaradi svoje čepice. Stari mornar je trdil, da je neznanec segel pri odhodu po njegovi čepici. Neznanec se je zagovarjal, češ da je storil to po pomoti, toda stari mornar se ni dal zlepa odpraviti, temveč je zahteval, naj neznanec pokaže svojo čepico. Ker pa mladenič ni mogel pokazati svoje lastne čepice, je začel stari mornar rohneti, da je kar pokalo. Krčmarju se ni zdelo vredno, da bi zaradi take malenkosti klical policijo, toda policija je sama prehitela. Službujoči stražnik na ulici je slišal prepír, pa je koj prišel v beznico in odpeljal oba nasprotnika na stražnico.

Dozdevni tat se je predstavil komisarju za Gastona Braca — in policijski uradnik ga je že hotel izpustiti, češ zaradi take malenkosti pač ni vredno delati zapisnik. Pač pa je hotel obdržati v zaporu starega mornarja, češ ta dela zmerom preglavice policiji, ko se prepira zdaj v tej zdaj v oni krčmi.

Tedaj je pa stari mornar potegnil iz žepa čepico in dejal, da je ta čepica last tegale gospoda Gastona Braca. Prepír je pa vprizoril samo zaradi tega, ker je hotel mladeniča spraviti policiji v roke. Pridušal se je, da si da glavo odrezati, ako ni tale Gaston Brae tisti mož, ki je na »Eoli« zmerom tičal v družbi obeh lepih deklet!

Mladi mož se je vidno prestrašil, toda v isti sapi se je že spet zavedel

sled vendarle opisal razplet skrivnostnih dogodkov.

PRIZNANJE

Bil je trdno odločen, da se bo v Avstraliji poročil z Mariono. V poslednjih dneh pred odhodom mu je pa Helena, ki se je sprva sicer vdala v usodo, začela delati hude očitke, ker jo je zapustil. Spet ga je omamila in ker je bila mnogo strastnejša od svoje sestre, ga je tudi z uspehom premotila. Kar na lepem mu je bila prva ljubica všečnejša ko njena tista sestra... Malo ga je pekla tudi vest zaradi prejšnje nezvestobe... in tako se je zgodilo, da sta s Heleno sklenila, da bo on naskrivaj odšel z ladje in bo živel poslej samo še zanjo. Sestro sta pa hotela prepustiti usodi. Ko bo izprevidela, da je sama med tuje in da ji pot v domovino ni več odprta, se bo že znašla. V Avstraliji bo med izseljenci našla gotovo kakšnega pridnega in poštenega moža, ki mu bo naposled postala žena.

Kakor sta se domenila, tako je Marcel tudi storil. Odšel je naskrivaj z ladje in se je skrival s Heleno v nekem zapuščenem pristaniškem okraju.

Med tem časom je pa Marion tik pred odhodom iskala Marcela po vsej ladji. Ko se je naposled prepričala, da ga nikjer ni, je brž odšla še ona z ladje. Sestre doma ni našla, mati je pa umirala v bolnišnici. Sirota je bila tako obupana, da ni vedela ne kod ne kam.

Nekega večera se je pa hotel Marcel s Heleninim ključem po tistem splaziti v staro stanovanje Mercierjeve družine, da bi prinesel svoj ljubici še nekaž oblek. Tedaj je na vso

Mlinar Lenart je umrl. Ko so se žalujoči ostali vrnili s tržiškega pokopališča, je slonel pred vrati pismonoša in držal pismo v rokah.

»Prinesel sem še brž pismo za spoštovanega pokojnika,« je dejal namesto pozdrava. »Lahko mi verjameste, da bi bil od srca rad izročil to pismo še samemu spoštovanemu gospodu pokojniku. Še posebej je napisano, da ga je treba izročiti osebo... Na vso srečo ni priporočeno... sicer bi ga moral vrniti.«

S pretirano važnostjo je potegnil svinčnik iz žepa, da bi napisal na pismo: »Naslovnik umrl, tedaj je pa opazil, da na hrbtu pisma ni pošiljalčevega naslova.

»Kajpak! Ze spet ni napisano, kdo pismo pošilja...« je zagodel prede, potlej je pa spet pretirano uradno se obotavljaje, izročil pismo Reziški, pokojnikovi hčeri.

Reziška je z žalostnim pogledom obrala pismo na vse strani. Tudi ostali sorodniki so se zdeli ganjeni, zakaj kar milo se jim je storilo, ko so pomislili, da pokojnik »osebnega« pisma ne bo mogel več prebrati. Da, da; življenje gre svojo pot... Se po smrti utegne dobiti pisma, ki bi jih naj sam, osebno, odprl in prebral...

Nemo in zatopljeni v razmišljanje so sorodniki odšli po stopnicah navzgor. Prizanesljivo so drug drugemu pomagali sleči površnike, potlej so pa stopili v jedilnico, kjer jih je že čakala dehteača kava za južino.

Bilo je o petih popoldne. Mračilo se je skoraj že. Preudarnih korakov je odšla Reziška v sosednjo sobo, poiskala nož in položila pismo z nožem vred poleg svoje kavne skodelice. Najprej je treba potolažiti telesne zadeve; po vsem trpljenju in bolečini se je treba ogreti in okrepčati! Šele potlej pride na vrsto duševna dediščina pokojnika...

Ko so se vsi najedli, je Reziška vstala, ljubeznivo prosila za posluh, prerezala z nožem pismo in ga razgrnila. Vsi so s pobešenimi pogledi prisluhnili, ko je začela brati:

»Moj dragi prijatelj Lenart! Naš E. že štiri dni ni prišel domov. Ne gre mi v glavo, zakaj je pustil škatalo z zeleno barvo v predsoju, a se pripravljnih slaščic sploh dotaknil ni. Razen tega si belim glavo, kaj neki pomeni z milom na ogledalo napisana številka 23 Brez kraguljčkov si bržčas ne bo mogel pomagati, a belouška bi mu utegnla biti v prid. Sicer pa nikar ne skrbite. Pravičnost in popolna poštenost bosta tudi tukaj zmagali, kakor zmagata zmerom v življenju. Dogovorjeno stvar vam bom lahko šele danes priskrbel; pošljem vam jo zvečer s pošto, pa jo boste jutri zjutraj imeli že v rokah. Upam, da vam bom pripravil res veliko veselje, želel bi pa, da o tem nikomur ne pripovedujete. Od sile rad bi spet z vami prijeto pokramljaj. Srčno vas pozdravlja vaš stari prijatelj P.«

Vsi so nemo strmeli v Reziško, ko je končala. V zadregi so se spogledovali dokler ni naposled Ludvik dejal:

»Čudno! P. Kdo naj to bo? Star prijatelj? Se nikoli nisem o takemle gospodu nič slišal. Reziška, ali se morda ti kaj spomniš? In kdo naj bo tisti E., ki potrebuje kraguljčke in belouške, ki je prinesel zeleno barvo, pa slaščic ni pojedel?... In sam Bog si ga vedi, kaj je lista dogovorjena stvar, ki jo bo jutri poslal? Čudno, prečudno!«

»Z jutrišnjo pošto...« je tiho dejala Reziška in zrla prede. »Njegova poslednja želja... Prepozno bo prišlo, naj bo že kar koli... Prava uganka... Da, da, sleherni človek ima svoje skrivnosti... Nikoli mi ni nič pravil o kakšnem prijatelju P. Nikoli ne bomo te uganke razvozlati. In ali jo sploh kaže reševati?... Kdo ve?...«

»Z jutrišnjo pošto...« je zamomljaj Jožef. »Dogovorjeno... kaj le je?« »Morda bi... morda sploh ne bi... Nu, kaj pa vi mislite?...« je zamišljeno modrovala Reziška. »Ali naj sploh odpremo? Čemu nam sploh bo?... Ali ne bi morda rajši kar v peč zagnali?«

Vprašujoče se je ogledala po sorodnikih. Vsakemu zapovrstjo je hotela izsiliti odgovor.

Ko je drugi dan prinesel pismonoša droban zavojček in ubral za nekega Petra Peresnika sto dinarjev povzetnine, so žalujoči ostali diskretno in z nekakšno pobožnostjo vrgli zavojček v peč. Plamen je obližnil papir, šelesteče se je sesula škatalica iz lepenke in zdajci je švignil pikajoč rdeč plamen kvišku — in v sobi je zasmrdelo po gumiju. Resno in zamišljeno so se žalujoči ostali spogledali...

Gospod Peter Peresnik je sedel za svojo pisalno mizo, okoli njega je pa ležalo vse polno izrezkov iz podeželskih časnikov. Vneto je obračal naj-novejše liste — in komaj je zagledal kakšno osmrtnico, že je segel po škarijah in izrezal črno obrobljeno naznanilo Na njegov levič je sedel gospod srednjih let, z naočniki na nosu — in pisaril pisma ko za stavo. Njemu na-

(Nadaljevanje na 8. strani)

(Nadaljevanje na 8. strani)

Družinski obedi

Nikjer se prijetnost in urejenost družinskega življenja ne razodeva tako kakor ravno pri obedih. Družinski članov ne družijo samo skupni obed, skupna jed, temveč vse bolj neka druga: skupnost, ki jo čutijo, ko se med njimi razvijajo po obedu prijeten razgovor, domačnost, ki veje in diha od vsepovsod.

O vrednosti družinskih obedov bi mogli največ povedati ljudje, ki so prisiljeni, da se iz dneva v dan potikajo po raznih boljših ali slabših menzah ali kuhinjah, sedajo k tujim, neprijaznim mizam, molče pojedajo, vslanjajo in gredo. Morda je hrana dobra, še boljša nemara, kakor so jo imeli kdaj doma, a vendar: kaj vse bi dali za to, da bi mogli obedovati v domačem, družinskem okolju!

Čudno in vendarle res: najslabša jed, ki so jo pripravile s pazljivostjo in ljubeznijo drage matere roke, je vsaj še tako dobra kakor najdražja in najbolj izbrana jed, ki so jo naredile vešče, a tuje roke.

Pri družinskih obedih pa jed ni glavna stvar. Nič kaj prav nimajo tiste gospodinje, ki dan na dan kuhajo, pečejo in cvrče, da so same vse izmučene, preutrujene in zbite; vse njihove misli se vrte okoli ene same in edine stvari: okoli jedi. Za božjo voljo, nikar! Saj je vendar tudi še kaj drugega na svetu. In danes ta dan, ko toliko ljudi strada in po več dni nič toplega ne užije!

Gospodinjinina dolžnost je, da daje svojim ljudem, svoji družini dobro, tečno in zdravo hrano. To je pa tudi dovolj!

V današnjih dneh pač ne čutimo potrebe, da bi svoje otroke vzgajali v sladokuse, tudi takrat ne, če je denarja dovolj pri hiši.

Nekaj pa je, kar nič ali vsaj prav malo ne stane in da vendar še tako skromnemu in preprostem obedu poseben sijaj: lepo pogrnjena miza.

Kaj pa je to? To se pravi, treba bo pomisliti nekaj krožnikov več, to ali ono jed bomo prikupneje naložili na pladenj ali v skledo, včasih bomo pozivile enobarvno na mizi s šopom rdeče redkvice (poceni je in zdrava!), nikoli pa ne bo na naši lepo pogrnjeni mizi manjkalo cvetja. Enkrat se bo bohotil na sredi šopek zlatih kalužnic, drugič bo mizo krasilo več majhnih, drobnih šopkov poceni cvetlic.

Nešteto je potov in načinov, kako pripraviti in pogrniti mizo kar najlepše in najprijazneje.

In verjemite, za mali trud in svojo iznajdljivost boste dovolj poplačane! Jed bo vašim dragim dvakrat bolj teknila. Morda vam spretnosti ne bodo občudovali z besedami ali vidnimi pogledi. Morda priznanja ne boste dobili nobenega. Nič zato! Kar nadaljujte.

Ali veste, da spada k vzgoji vaših otrok tudi navajanje k lepemu in pravilnemu vedenju pri jedi? Čedna, lepo pogrnjena miza vpliva vzgojno. Ob njej se bodo družinski člani lepše in bolj sproščeno vedli. Nehote bodo jedli lepše, tako da jim kdaj pozneje, ko bodo morda sedeli k tujim razkošnejšim mizam in v drugem okolju, ne bo nerodno. Z lahkoto in brez zadrege bodo jedli, vedoč, da jim za jemanje z vilicami in nožem ne dela nikakih preglavic.

Tako je torej s stvarjo. Saj vem, da mi bo ta ali ona ugovarjala. Reklu bo, koliko dela imam, koliko se peham in garam, zdaj naj pa še za rože in lepo pogrnjeno mizo skrbim. Boga zahvalim, da morem deti kaj v lonec, kaprice in spakedravosti pa prepuščam vemožnejšim.

Ne, nikar tako! Če ti prilike kolikor toliko dopuščajo, ne zanemarjaj zunanosti družinske mize. Saj je to miza, ki se ob njej rekujejo vsa važnejša družinska vprašanja.

Ne pravim pa, da bi za okrasitev mize morala skrbeti ti sama. Saj imaš otroke, hčerko; ali je ne bi mogla navaditi na lepo pogrnjanje mize?

Vsakanja majhna, pa dragocena vaja bo v otroku zbudila smisel za lepoto. Smisel za lepoto imeti, se pa pravi, bogat biti. Ne v vsakdanjem običajnem pomenu besede, temveč drugače: tisti ki ve, kaj je lepo, ki skuša ustvarjati lepoto iz ničesar in jo gledati v malem, je bogat, ali pravilneje, srečen je.

In teh bogatinov je na svetu še manj ko onih pravih.

Upam, da boš prišla sama do tega, da lepo pogrnjena in okusno okrašena miza za družinske obede ni potruta in nesmisel, temveč pravi blagoslov zate in za tvoje, ki se bodo po malem navadili na lepoto in bodo potlej tudi v velikem vse drugače gledali v svet. **Damijana.**

Naša kuhinja

JEDILNIK ZA SKROMNEJŠE RAZMERE

Četrtek: Teletina s praženim krompirjem, rižev narastek.

Petek: Palačinke, nađevane s špinačo, kompot.

Sobota: Krompirjeva juha, govedina s čebulno omako in krompirjevim pirejem.

Nedelja: Govedina v pikantni omaki, krompir v masleni omaki s peteršiljem*, kompot.

Ponedeljek: Zelenova juha, rezanci z gnjatjo, vložena kislja čebula.

Torek: Riževa juha, govedina s kolerabami, krompirjev pire.

Sreda: Pižolova juha, omaka iz kislj kumaric, pražen krompir.

JEDILNIK ZA PREMOZNEJŠE

Četrtek: Juha z vlivanci, meso v paradiznikovi omaki, svaļjki, palačinka, nađevana s smetano.

Petek: Obarna juha, sirov zavitek, sveže sadje.

Sobota: Juha iz govejega repa, španski pičiki, orehovi čolnici.

Nedelja: Dušen riž z govejo juho, nađevana telečja obistna pečenka, kompot, kremaste rezine.

Ponedeljek: Goveja juha s krpicami, govedina z ohrovtovim brstičjem v obari, cvetača, kolački iz omeletnega testa (tolki)**.

Torek: Gobova juha, svinjsko stegno z zelenjavo, pražen krompir, biskvit s kavnim ledom.

Sreda: Ohrovtova juha z rižem, peklan jezik z grahovim pirejem, kisle kumarice, pomarančni aspik s pecivom.

Pojasnila

* Krompir v masleni omaki s peteršiljem. Operi in popari precej zelene goveje juhe, zaveži ga v platneno rutico in ga znova operi, da izgubi tudi duh, potem daj v posodo 10 dek presnega masla, soli, popra, pol žlice limonovega soka in pripravljeno peteršilj ter postavi posodo na štedilnik. Ko se presno maslo nekoliko zmeħča, prilij skodelico juhe, pusti omako nekaj časa vreti, odstrani peteršilj, daj nato v omako kuhane ga, na rezine zrazenega krompirja in serviraj jed, ko se krompir segreje.

** Kolački iz omeletnega testa (tolki). Stepi 4 rumenjake, malo soli in 2 žlici sladkorja z velikim kozarcem mleka in majhnim kozarcem moke; pridaј sneg štiri h beljakov in pusti testo nekaj časa stati. Med tem časom namaži obliko, ki ima v dnu okroglo vdolbino v velikosti pustnih krofov, z maslom, vlij v vsako globino 2 žlici testa, ter ga speci na obeh straneh kakor palačinke. Na

vsak kolaček daj pol žlice mezge ter pritisi nanj drug kolaček. Ali jih pa zloži na krožnik, potresi jih s sladkorjem, ter daj na mizo posebej mezo, ki jo prevri z zajemalko vode, da bo redkejša.

DVA RECEPTA ZA IZBIRČNEZE

Sardelna pasta

Ostrgaj in namoči v vinu pol žemlje, ocvri na presnem maslu pol sesekljane čebule, pridaј namočeno žemljo in nekaj časa vse skupaj duši. Med tem ocedi in sesekljaj 6 sardel, pri-mešaj jim 10 dek presnega masla, nastrganih limonovih olupkov in 2 rumenjaka; vse to pridaј dušeni žemlji in vse skupaj še nekaj časa duši. Nato zvaljaj masleno testo, izreži iz njega s krošnim obodom kolačke, vsako polovico pomaži z jajcem, daj na vsako polovico kupček nađeva in ga pokrij s praznim kolačkom. Stisni jih dobro ter jih speci.

Pomarančna bovla

Odrgni pomarančo in četrtil kile sladkorja. Potem zreži tri pomaranče na kolačke, jih olupi in odstrani peške. Daj jih v skledo na sladkor, nalij na nje steklenico belega in steklenico rdečega vina, potem pokrij skledo in jo postavi na led. Preden daš pijačo na mizo, prilij še steklenico sifona.

Ah to nakupovanje!

»Veliko nakupovanje,« kako rado sliši ti dve besedi vsako žensko uho, saj pomenita nešteto prijetnih možnosti, da kar najlepše izpolni dolgočasen dan. Nakupujemo navadno v začetku meseca, ko je mošnjček še napet. Potem je »nekaj časa mirs,« kakor pravi strogi možiček, dokler se ne prične mesec nagibati h koncu in se že veselimo novega »prvega.«

Nakupovanje je in bi moralo biti za vsako žensko nekaj prijetnega in zabavnega. Ne le, kadar misli kupiti kaj prav dragega in dragocenega, vselej tudi takrat, kadar gre kupovati stvari, ki jih potrebuje za vsak dan: nove čevlje, blago za domačo obleko, posodo, stekleničico kolinske vode...

Od kupca in prodajalca je pa odvisna prijetnost ali neprijetnost nakupovanja. Vedenje v trgovini so staromodni »bon-toni« nekako zanemarjali. To se mi zdi na vsak način krivično, saj prav v trgovini čisto doživimo prav prijetne, pa tudi zelo mučne dogodke.

Ker sem sama »strankar,« naj se najprej lotim prodajalcev. Če bi ti

ljudje vedeli, kako se počuti uboga para, kadar pade v roke nevljudnemu prodajalcu, bi se menda hitro boljbojšali!

Razumem, da je neprijetno, če stranka pol ure in še dalje izbira blago. Toda prodajalka, ki dela pri tem tak obupen obraz, naj pomisli, da mora človek v teh slabih časih vsako blago dobro pregledati, saj ga bo morda rabil leto dni ali dve.

Tudi skromno oblečena stranka ima pravico povprašati za najboljšo blago. Nikar ji že vnaprej ne jemlji veselja, češ, da bo to tako predrago.

Najbolj so mi pa zoprne »melanholične« prodajalke. Prinese ti zahtevano robo, potem pa strmi zamišljena v daljavo, da se je niti prositi ne upaš, naj ti blagovoli pokazati še kaj drugega.

Sovražim (to je edini pravi izraz) prodajalke, ki so v ljudne samo do tako imenovanih »boljših« strank. To se pravi: najprej streže meni, seveda brez zanimanja za moje zahteve in želje. Kar se odpro vrata, v trgovino prišumi natičkana damica, prodajalka pa skoči k njej v ognju, ki bi ji ga nihče ne prisodil — jaz sem pa pozabljena. Le strmite, tudi taki primeri v naših trgovinah niso redki.

Zdaj pa še nekaj dobrih naukov za kupovalko.

Ne vtikaj se v kupčije drugih, če te kdo izrečno ne poprosi. Ne svetuj, če te nihče ne vprašuje za svet. (Še boljše sploh ne svetuj!)

Skušaj že doma ugotoviti, kaj boš kupila, in ne zahtevaj stvari tako na kratko, kakor da bi zadajala uganke; pridobiš pri času in prihraniš prodajalki trud.

Mučno je za prodajalca, če hočeš, da te občuduje; čeprav si še tako lepa, se spomni, da si pri nakupovanju in ne pri lepotni tekmi.

Če kupuješ za druge, se v trgovini najprej zmeni, da boš kupljeno blago lahko zamenjala, s tem si prihraniš mnogo sitnosti.

Zgodi se, da doma opaziš, da ima kupljeno blago napako. Edini svet, ki ti ga lahko dam, je: nisi ga takoj nazaj. Morda ti ni še znano, da sprejemajo in zamenjajo v trgovinah blago kvečjemu še tri dni po nakupu.

Kupuj dnevne potrebščine vedno v isti trgovini, kjer že poznaš tvoj okus in tvoje želje. Seveda s tem nočem reči, da bi morala kupiti rokavice, ki ti niso všeč. Oprosti se in pojdi drugam. Bodi vljudna, posebno če je prodajalec vljuden, drugače mu že lahko kakšno zasoliš; to je na vsak način boljše, kakor da se pritožiš pri gospodarju, ki bi morda nepazljivvega uslužbenca prestrogo kaznoval.

V nekem starem »bon-tonu« sem čitala, da vajencem ne dajemo napitnine, češ, da tako ne smejo imeti denarja. Ali ni to smešno? Par dimarjev pač nikomur ne škoduje, najmanj pa ubogemu vajencu, ki je morda capljaj s težkim zavitkom celo uro daleč.

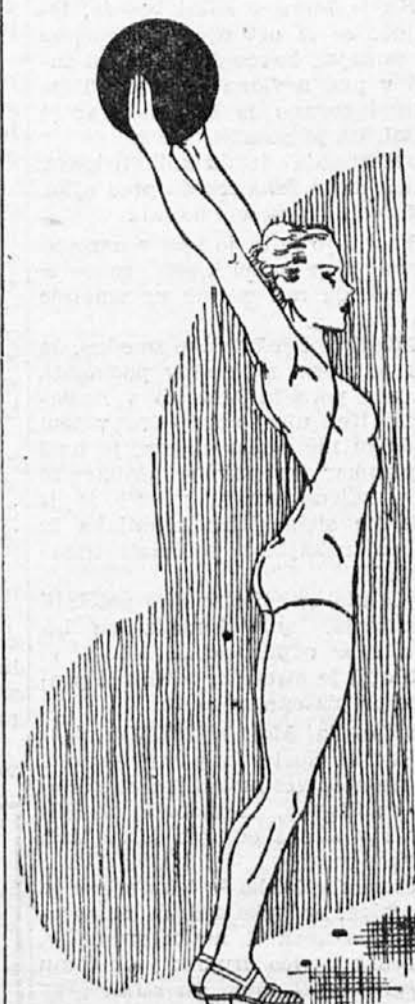
Se enkrat: kupec in prodajalec naj se potrudita, da nakupovanje ne bo mučilnica, temveč prijetna zabava. **Saška.**

Raven hrbet je ključ do lepe postave

Ravnega, lepo raslega hrbta ne nakhoni samo darežljiva narava, temveč si ga moramo tudi same priboriti in obdržati s pravilno držo. Ne bom trtila besed z opisovanjem okroglega hrbta pod obleko, saj vsaka sama ve, da ni okrogel hrbet nobeni ženski v čast. V tolažbo tistim, ki imajo slabo držo, naj povem, da to napako z malo dobre volje lahko kmalu popravijo in odpravijo. Kakor morda že slutite, vam bo prišla na pomoč telovadba.

Vaje, ki jih bom popisala, so lahke in prijetne, vadi jih najprej po malem, pozneje pa kakor je napisano.

1. vaja: Vzpni se na prste in iztegni se v višino, kolikor najbolj moreš. Roke moraš vzročiti in jih držati ves čas ravno in somerno; če imaš doma veliko žogo, jo držiš v rokah, sicer vadi vajo kakor zgoraj. Steguy se ka-

kih pet minut, potem pa počasi posebi roke in stopi na cela stopala.

2. vaja: Poklekni in vzroči z rokama. Počasi se stegni v predklon, tako da se s prsti nog in rok dotikaš tal. Ko si najbolj stegnjena, pa lahno

BAYER
Bayer-jevega križa ni Aspirin tableti.
Vsaka Aspirin tableti ima Bayer-jev križ.
Pri reumatizmu, gripi in vročini.
Oglas je registr. pod št. 5. št. 1563 od 5. XII. 1936.

vzdigu ramena navzdol in navzgor; vajo vadi 3 minute.

3. vaja: Ta vaja je tako zabavna, da jo boš menda z veseljem sprejela: zakleni vrata (ali ni to skrivnostno?), postavi se precej daleč od kljuko, se skloni naprej, tako da bodo tvoje roke v višini tvoje glave. Z rokami prmi za kljuko in jo z vso silo vleci k sebi, kakor bi jo hotela izdreti; pri tem pa pazi, da ne boš upognila kolena. Ta vaja ne krepi samo hrbtenice, temveč vpliva ugodno tudi na noge, roke in prsi.

4. vaja: Poklekni in se opri z rokami na tla; vlečni se in pusti, da se ti izbočijo prsi in trebuh; glavo skloni globoko nazaj.

5. vaja: Ta vaja je nadaljevanje 4. vaje: Spusti glavo navzdol, da pa de naprej z vso svojo težo, in pri tem izboči hrbet, kolikor najbolj moreš. — Ti dve vaji nista težki, vendar ti morata priti v meso in kri, šele potem ju boš vzljubila. Prvi dan ju naredi samo desetkrat, čez nekaj dni dvašestkrat na dan, pozneje lahko tudi tridesetkrat.

Ali mi boste verjele, če vam povem, da vaša drža ni odvisna samo od vašega telesa? »Glavo pokonci« ni prazna fraza; kdor hođi vzravnat z vzdignjeno glavo, ni samo srečen in pogumen, temveč tudi lep in zdrav. Poglej nevarnostim in življenju naravnost v obraz, vzravnaj se in pripravi se na borbo, tako boš telesno in duševno zdrava in močna! (n.)

Kakršen likalnik, takšno perilo

Ali veste, kaj je ponos vsake dobre gospodinje? Velika omara svežega, lepo zloženega, zlikanega perila: tucati platnenih robcev, svežnji zgubanih prevlek, celi kupi rjuh, vsa mogoča pregrinjala in zastori.

Zapomni si, mladopečena ženica in gospodinja: skrivnost lepega perila ni odvisna le od »žehne«, temveč tudi — od likalnika.

Ze ko likalnik kupuješ, si izberi rajši nekoliko dražjega in boljšega, da se ti ne bo prehitro pokvaril. Glej, da bo lahak in priročen, da ne bo imel preostrih robov, ki ti pri likanju lahko pokvari jo nežnejše blago.

Pazi, da likalnik ne zarjavi, sicer boš kmalu opazila posledice: rumenkaste lise na blesteči belini. Če boš likalnik »hladila« z mrzlo vodo, bo kmalu grob in raskav. Po uporabi namaži likalnik z mastjo, še vročo ploščo pa z voskom, tako se ga prav gotovo ne bo prijel rja. Seveda moraš pred novim likanjem likalnik skrbno obrisati in preizkusiti na stari krpi, ali ne pušča mastnih madežev.

Če je likalnik zaradi tvoje malomarnosti že zarjavel, ga najlaže očistiš z voskom. Vročo ploščo namaži s čistim voskom in zbriši z mehko krpo; rjavi madeži bodo takoj izginili in likalnik bo spet docela uporaben.

Kadar ne likaš, moraš likalnik varovati pred prahom, vlago in paro. Zico iztakni in zvij; za likalnik pa naredi iz starih krp »obleko«, ki ga bo varovala vseh poškodb.

Zdaj pa še nekaj o podlagi pri likanju. Nikakor ne sme biti mehka in mahedrava, sicer dobi perilo gube, ki jih le s težavo izlikaš. Ne likaj na mizi, ne da bi jo očistila in pregrnila. Ne puščaj likalnika brez podlage ležati na leseni mizi, ker se les kaj lahko vname in nesreča je tu. Bodi tudi pri likanju natančna in pazljiva, če hočeš, da bo tvoje perilo še deset let po poroki prav tako lepo in belo kakor takrat, ko si pripravljala bala... (n.)

in prijetnem ozračju pospravljenega sobe.

Tako se boš tisočkrat bolj odpočila, kakor če bi »malo poležala«, kakor imenuješ poiganje ves dopoldan v neprezačenih postelji. Če ti prebava nagaja, popij še skodelico prebavnega čaja.

Kaj pa za tiste, ki morajo biti vsako jutro ob osmih v službi?... Zanje pa vem samo eno pomoč in eno zapoved: izberi si za zabavo in krokanje soboto, ali dan pred praznikom, če hočeš ostati dolgo lepa in zdrava!

Se nekaj bi pripomnila. Krokanje sploh ni lepa lastnost, krokanje žensk je pa še mnogo manj priporočljivo. Od krokanja tudi žensko glava boli in trpi njen ugled. (n.)

ORLOV
»ORLOV« je najtrajnejša zobna ščetka sedanjosti
Dobi se povsod!
Z zakonom zaščiteno po vsem svetu

Žalostno jutro po veselem večeru

»Nič več ne bom ostajala pozno v noč na koncertih in zabavah, drugo jutro sem preveč utrujena in zbita...« vzdihuje žalostno, ko se po »prekrokanju« noči pogledaš v zrcalu. Ne brez vzroka; po vsem obrazu je razlita utrujenost, gube in gubice so se ostreje začrtale v blede kožo, svetle oči so izgubile svoj lesk.

Prijateljica moja, bedenje samo ti ne škoduje toliko ko nezmernost, ki je nisi vajena. Nezmernost v jedi, pijači in kajenju.

Res nisimo povabljeni zato, da bi si napolnili želodec za ves teden vnaprej, a stara resnica je, da se človeku v tuji hiši zdi ista jed dvakrat boljša kakor doma. Zjutraj se pa zato za kazen zbudi z najbolj klavnim »mačkome«, kar ga je kdaj doživel.

Prva zapoved, ki jo izpolnjuj, če hočeš k ljubavi in skromnemu ponočevanju ostati lepa in sveža, je tale: Bodi zmerna v jedi, pijači in kajenju!

Kozarček ali dva ti ne bosta škodila, posebno če vino ni močno, raznim napitnicam pa se rajši na lep način izogni. Kajenje že z estetskega stališča opusti. Nimam namena udri-

hati po prijateljicah cigaret, mislim pa, da je boljše za nas, če to strast prepustimo močnejšemu spolu. Menda se nobena od nas ne navdušuje za trde poteze in globok, hrapav glas! To sta že dve nadlogi, ki ju prinaša kajenje.

Ravnaj se po teh preprostih pravilih in ne bo ti treba odklanjati povabil zaradi bojazni, da bi se prezgodaj postarala.

Ko prideš z zabave domov, se čim prej spravi v posteljo. Tik pred spanjem pa spij skodelico zelo vročega prebavnega čaja. (V poštev pridejo: lipov čaj, meta, kamilice z rožmarinovimi lističi, janež, pa tudi navadna mlačna voda s sladkorjem.) Ta pijača te bo kaj hitro uspavala v mirno spanje.

Drugo jutro na tešče kozarec kisle vode. Tudi če si se še pre malo naspala, vstani, si uredi posteljo, odpri okna in dobro prezračbi sobo. Namesto dnevne telovadbe se razgibaj z urejevanjem in pospravljanjem sobe. Če se že hočeš pretegniti, naredi dve majhni vaji:

1. Roke za glavo in globok odklon nazaj.

2. Predklon, kakor bi hotela pobrati oddaljen predmet.

Zdaj ti ne ostane drugega, kakor da spet nekoliko ležeš v svežo posteljo in zadremleš. Ne pozabi zastreti okna, da boš počivala v uspavajoči poltemi

Jedilno orodje (ne rjavi)
F. GOLOB, LJUBLJANA
Wolfova 8

TUDI ZA POMLAD KUPITE

pri **PAULIN-u**
V LJUBLJANI, KONGRESNI TRG 5

Ker le v dobrem kroju pride do veljave Vaša
postava in Vaš novi plašč,
komfurn ali paletu

Anekdote

Veliko breme

Francoski pevec Lablache, ki ni bil nič manj debel ko slaven, je prišel nekoč gostovat na Dunaj. Hotel se je peljati z izvoščkom. Izvošček si je velikana nezaupljivo ogledal in ga potlej vprašal:

»Ne zamerite; ali naj vašo milost odpeljem v enem ali v dveh obrokih?«

Tujke

Priljubljeni avstrijski komik Girardi (1850 do 1918) se je vrnil z gostovanja v Parizu. Njegovi prijatelji so ga brž vprašali, kako mu je tam ugajalo.

»O, prav imenitno, samo če bi človek še ljudi razumel. Toda ti Francozi imajo jezik iz samih tujk.«

To ni bilo še nič...

Berlinski komik Wassmann je umrl. Tovariši so žalostno korakali za njegovo krsto. Igralec R. L. se je jokal. Drugi dan mu je nekdo dejal: »Včeraj sem te videl, kako si pri pogrebu jokal — zelo ti je šlo do živčega!« Igralec ga je vprašal: »Kje si me videl?«

»Na poti proti pokopališču.«
»To ni bilo še nič! Moral bi me bil videti šele pred odprtim grobom!«

Pogoj

Ko je bil ameriški prezident George Washington (1732—1799) še poslanec, so na kongresu načeli vprašanje stalne armade. Eden izmed poslancev se je na vse pretege zavzemal za to, naj šteje redna armada kvečjemu 300.000 mož.

Tedaj je Washington vstal in suho dejal, da je s tem zadovoljen, vendar samo s pogojem, ako sprejme vlada tudi tak zakon, da sme sovražnik napasti kvečjemu z 200.000 možmi.

Vsi so se smejali. Predgovornikov predlog je propadel in kongres je dovolil ogromne vsote za vzdrževanje velike in močnejše armade.

Komu gre pravica?

Francoski komik Dranem je zadel večji dobiček v državni loteriji. Polna upanja se zatečeta k njemu dva upnika, rekoč: »Zdaj nama boste vendarle plačali dolg.«

Dranem ju ogorčeno pogleda:
»Kdo je zadel? Vidva ali jaz?«

Humor

Premetena služkinja

»V vseh kotih vise pajčevine! Zakaj jih ne odstranite, Micka?«
»Milostljiva se vendar zmerom pritožujete, da je toliko muh v stanovanju...«

Odškodnina

»Kuharica je danes prisrodila penko,« se žena opravičuje možu, »zdaj se boš moral zadovoljiti s poljubom.«
»No, prav,« je menil gospod Petriček zadovoljno, »kar brž jo poklič!«

Hudobno

»Rečem vam, moja žena je pravi zglod skromnosti.«
»Prav rad vam verjamem; to je dokazala, ko se je z vami poročila.«

Račun

»Ali ste se oglasili pri Mayerju z računom?« je vprašal šef. »Vam je dal denar?«

»V tisti hiši stanujejo kar trije Mayerji. Koj prvi me je pognal po stopnicah...«

»Ta bo že pravi; koj mi greste nazaj!«

Ameriška

Tom ponuja Johnny svoj stari avtomobil.

»Koliko ga ceniš?«
»Sto dolarjev.«

»Izključeno! Kvečjemu pet tih dam!«

»Well! Ná ga! Z dobrim prijateljem se vendar ne bom sporekel zaradi piškavih pet in devetdeset dolarjev!«

Zakon na poskušnjo

Roman iz naših dni

Po francoščini priredil Ž. O.

27. nadaljevanje

Ko je Mercier slišal besede, trgajoče se iz ust njegove žene, se je zamajal, kakor da bi ga bil zadel v prsi neviden izstrelek. Tako nepričakovano je bilo to, kar je slišal, da je pozabil, kje je.

»Marcela!« je kriknil hripavo, videč, da se žena seseda pred njim. »Marcela, ljubezen moja!«

Pobral jo je in jo vzel v naročje. Nežno jo je prižl k sebi, kakor bi se bal, da mu vnovič ne omahne na tla.

Mladi mož je bil tako zmeden, da mu je moral zapisnikar pomagati, da sta položila Marcelo v naslanjač. Ker niso omedlevice v tem oddelku nič nenavadnega, je imel zapisnikar za takšne prilike že pripravljeno zdravilo: vzel je iz miznice stekleničko salmijaka in ga dal nekajkrat poduhati nezavestnici.

»Lahna omedlevice,« je potolažil Mercierja, »nič Judega ne bo. Glejte, že odpira oči...«

Stopil je stran in prepustil prostor preplašenemu možu.

»Marcela! Moja uboga Marcela!« je jecljal Noel s hripavim glasom, še zmerom ves omamljen od silnega doživljanja, tesnobno skušaje brati v široko odprtih Marcelinih očeh.

Človek je lahko še tako miren in umerjen, še tako trd in neizpros in v zraven še malce svojeglav, posebno vpriču drugih: vzlic temu utegne imeti toplo, za strah prav tako kakor za ljubezen dovezno srce. Marcela, drugače tolikanj nepristopno in ponosno dekle, mu je vpriču sodnika kriknila v obraz, da ga ljubi; njegova mala Marcela se je brez zavesti zgrudila pred njim na tla — ali naj potem še tako trd in na videz hladnokrven človek ostane zapet in brezčuten?

Mercier se je komaj premagal, da ni zaihtel na glas. Davilo ga je za vrat, toda solz ni bilo v njegove pekoče oči, da bi ga odrešile neznosne notranje napetosti.

Počasi se je mladi ženi jela vračati zavest. Njene ustnice so se pregibale. Tih, skoraj neslišno, z vročično naglico so šepetale sprva nerazločne besede, toda Mercier jih je vseeno razumel:

»Ne... ne... nočem... ne ločitve!... Saj nisem marala... samo... samo da bi ga... našla...«

»Marcela, srce moje!«
Mercier je pozabil, da sta v sobi še sodnik in njegov zapisnikar. Pokleknil je k svoji ženi in jo objel s svojo krepko roko in jo prižl k sebi.

»Uboga moja Marcela,« ji je šepetal ljubeče. »Končano je... pozabiva, kaj je bilo... zdaj sva združena, srce moje... združena za zmerom...«

Sodnik je vedel, da je stvar srečno urejena. Dobrohoten smehljaj mu je razjasnil obraz. Toda mladi par ni smel vedeti, da doživlja in

sočustvuje z njim; prišla bi morda v zadrego. Zato se je na videz potopil v študiranje svojih aktov.

Za svojo mizo je zapisnikar resno risal nekako drevo na rob na pol popisane pole; toda od strani je opazoval mlada zakonca in mu ni niti najmanjša podrobnost ušla.

Marcela se je bila medtem popolnoma zavedela. Toda še zmerom je bila slabotna in noge so jo komaj še držale. Naslonila je glavo svojemu možu na prsi in nežno pritisnila čelo ob njegovo lice. Njuni roki sta se našli; ali se je Noel zavedal, da stiska Marcelino drobno ročico z neko krčovitostjo, kakor bi se bal, da je ne izgubi?

Ta nemi objem po tolikanj razburljivih minutah pretresljivih doživljanj jima je bil nežno sladak. Dal jima je hkratu tudi prikožnost, da se nekoliko zbereta in opomoreta, preden bosta zapustila prijaznega sodnika.

Noel je nemo in z ljubečo nežnostjo podpiral Marcelo, ko sta odhajala. Mlada žena si je z docela zmečkanim čipkastim robcem otirala plakajoče oči.

Za njima se je vase smehljaj sodnik, srečen, da se je tako dobro

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna **JOS. REICH**
LJUBLJANA

končalo; vesel je bil, kakor da bi bil on sam pripomogel k temu uspehu.

Zapisnikar je razumevajoče kimal z glavo.

»Spet dva, ki iz golega ponosa nista znala drug drugega najti,« je mnomjal v svoj zapisnik. »Če bi človek poslušal vse te ohole može, bi ne našel med njimi niti enega, ki bi ti priznal, da ljubi svojo ženó!«

Toda v svojem srou je bil vrli pisar zadovoljen, da se je tako lepo izšlo. Saj bo imel spet čedno storiljo, da jo bo pri večerji pripovedoval svoji ženi.

»Zakonca Pigeon!« je trenutek nato poklical pri vratih s svojim običajnim nebrižnim glasom. In spet se je začel razplet nove drame, nove tragedije...

XXXIII

Počasi, kakor zaverovana, sta krenila po stopnicah. Noel jo je moral še zmerom podpirati, tako slabotna je bila.

Šele sveži zrak jo je nekoliko obudil v zavest.

Ko sta potem stopala po monumentalnem stopnišču pred sodno palačo, se je Mercier nehote spomnil nekkih drugih stopnic, mnogo manjših in manj monumentalnih — stopnic, po katerih je stopal z Marcelo pred desetimi meseci.

Ob tem spominu se je mladi mož nehote nasmehnil. Pridržal je Marcelo, se sklonil k njej in ji nežno, čeprav malce zlobno dejal:

»Ali se še spomnite?... To je bilo takrat, ko ste vzkliknili, da zaradi takegale na cesti pobranega moža, kakor sem jaz, ne mislite prav nič spremeniti svoj dotedanji način življenja.«

Marcela je zardela ko mak.
»O!« je samo zmedeno zajecjela. »Kako neumna sem bila tedaj... Toda takrat vas še nisem poznala...«

Mercier je še trdneje stisnil k sebi njeno drobno, medlečo roko.

Zardela in zmedena Marcela res ni nevsrečna stvarca, še zdaleč ne, si je dejal na tihem in srce se mu je širilo od neznanega blaženstva. Toda bil je tako takten, da ni z ničimer pokazal, da je opazil njegovo zadrego.

»Vaš avto vas gotovo že čaka?« je vprašal čez nekaj trenutkov.

»O, ne. Pripeljala sem se s taksijem, ker nisem marala doma povedati, kam grem. Služinčad je vsa srečna, če se more naslanjati nad nevsrečnostmi svoje gospode.«

»Na srečo je moj avto tu,« je menil preprosto Noel, ne da bi bil opazil presenečenje, ki so ga te njegove besede zbudile pri Marceli. »Kam naj vas peljem? K vam domov ali k sebi?«

»O, k vam!« je dahnila brez obotavljanja. Zbala se je, da je ne bi spet zapustil ta čudni soprog; ali ni bil mar po poltretjem mesecu ločitve in po pravkaršnji tolikanj ganljivi spravi v vsem svojem vedenju tako naraven in neprisljen, kakor da se ne bi bila niti za en dan razstala?

Mercier je pomignil nekemu livriranemu soferju. Čez nekaj trenutkov se je pod stopniščem ustavila prekrasna limuzina.

»Domov!« je velel mladi mož.

Marcela je nemo sedla na mehke blazine. Nekoliko jo je sicer čudilo, da je njenemu možu, ki ga je poznala kot siromašnega odvetnika brez strank, na razpolago tako razkošen avtomobil.

Le kdo nosi stroške za to?

Toda čudno: ni se ji zdelo potrebno, da bi o tem dalje razglabljala. Ni se bila še opomogla od prestanih boleznih ur, niso se še docela posušile solze v njenih očeh; zato se je zadovoljila s skromnim uživanjem minut, ki so bile.

Noel je tu, zraven nje: to ji je bilo za tisti trenutek dovolj.

Mercier je bil prisedel k njej, objel jo je bil okoli pasu in jo prižl k sebi.

Mladi mož je bil videti zamišljen.

Prav gotovo ni bil pripravljen, da bo pripeljal Marcelo k sebi na dom; dejal si je, da ji bo moral to in ono pojasniti, česar pač ne bo moč več odlašati.

Ko se je pa tako nevsakdanje skoval ta njun zakon!...

Mlademu možu se je šele zdaj prav odprlo spoznanje, da je bil takrat svoji bodoči ženi vrzel malce peska v oči. A zdaj, ko se ima njuna zveza spremeniti v pravi zakon, je prav in pošteno, da pride prav vse na dan...

Njegova žena mu tega ne bo mogla zameriti... Ko ji bo vse povedal, se bo najbrže čutila celo počašeno!...

Tako je vsaj Noel mislil...

Saj ju zdaj ne družijo več zgolj pravna formalnost, temveč prava ljubezenska zveza! Marcelino priznanje je še zmerom kakor rajska godba zvenelo v njegovih ušesih... Toda Mercier je bil mož časti in zato ne bi bil pod nobenim pogojem izrazil besed, ki so ušle mladi milijonarki v minuti obupa:

»Najprej se mora urediti vse, kar je med nama... Potem bomo šele videli.«

A tudi Marcela je tisti trenutek mislila na prizor pred sodnikom. In sama sebi se je zardela nekam majhna in sram jo je postalo. V trenutku najhujše stiske je bila zinila besede, ki jih pri popolni zavesti najbrž nikoli ne bi izustila. Ni navada, da bi v ljubezni ženske prve spregovorile. Poslej je vrsta na njem, da povzame iniciativo.

Prav takrat ji je dejal:

»Ali ste uganili, Marcela, da vam nisem vsega po pravici povedal?«

»Da,« je slabotno pritrčila.
»Priznati vam moram torej, da ne stanujem sam.«

»O!«
To je bilo vse, kar je mogla odgovoriti na takšno izjavo.

Ko jo je zapustil, je mnogo pre-mišljala o vseh možnostih... tudi o tej, ki ji jo je bil pravkar priznal. Ker je pomolčal, kakor v zadregi, je vprašala:

»Neka ženska?«

»Da.«

»Ki jo ljubite?«

»Seveda... Ne čudite se mojim besedam, Marcela,« je toplo dodal. »Skušajte me rajši razumeti... Vi, dete moje, ste mi bili prigoda, avantura... z vsemi radostnimi iluzijami, z vsemi boleznimi trzljaji. A ona, stara in draga mi prijateljica, ki sem vam že govoril o njej, ona je vse v mojem življenju... edina žena je, ki mi je do današnjega dne kaj pomenila... Tista je, ki sem ji dolžnik za vse: za to, kar sem, in za skladno in mirno okolje, ki me obdaja, okolje, ki mi je tolikanj potrebno...«

Govoril je stvarno; iz sleherne besede se je čutilo, da mu ni niti zdaleč v mislih, da bi jo hotel raniti; da se sploh zavedal ni, kako bolešno odmevajo njegove besede v njej.

In vendar se je sleherna besedica zavrtala kakor sveder mladi milijonarki v srce.

»Moj Bog!« je z grozo zajecjela. »Po kaj neki sem potem prišla k vam? Kako me bo le ta žena sprejela?«

»Prav dobro, mislim, ko ste vendar moja žena.«

»A jaz, kaj naj jaz storim?« se je zgrozila Marcela nad takim njegovim odgovorom.

»Vi?« se je začudil Noel, ne slutec, kakšen pomen pripisuje mlada žena njegovim besedam. »Vi, dete moje, boste tako dobri, da mi boste oprostili mojo neiskrenost.«

Marcela ni odgovorila. V moževih besedah je bilo toliko nedopovedljive zaupljivosti, da ni našla besed.

Medtem sta prišla na cilj in avto je jel zavirati.

Mrak je že legel na zemljo.

Sofer je ustavil pred veliko hišo in že je prihitel vratar in odprl na stavež dvokrilna vrata. Avto je zavozil skozi obokan hodnik na prostorno dvorišče in se je ustavil pred stopniščem ljubkega starinskega poskopja v ozadju.

Marcela je padala iz presenečenja v presenečenje.

Skočila je na tla in obletela dvonadstropno pročelje. Le gornje nadstropje je bilo delno razsvetljeno; spodaj je vladala tema.

»Izvolite naprej, Marcela, in bодite dobro došli,« je rekel Mercier in stopil vstran, da ji je napravil prostor.

Zazdelo se ji je, kakor da bi se bil glas njenega moža spremenil; prečudna toplota je bila v njem, da je mlado milijonarko kar ganilo — tem bolj, ker jo je že zavest, da stoji s svojim možem pred njegovim stanovanjem, navdala s skrivnostnimi občutki.

Zavila sta čez prostrano pred-dvorje in prišla v velik salon. Tam je Noel prižgal samo eno svetiljko — zgolj toliko, da sta videla, kod hodita.

Marcela je v somraku komaj razločila pohištvo, vzlic temu je videla, da je elegantno in dragoceno.

Mladi mož je stopal pred njo z

Zakaj bi bili plešasti? Takoj uporabite dišečo specialno kozmetično tekočino „Morana“. Vsakemu in brez razlike je potrebna, takoj izginje prhljaj, ekcemi itd. Jači korenino las. Takoj zaustavi izpadanje las, in lasje zrastejo na plešastem mestu. Cena steklenici Din 40.—, poštnina dinarjev 7.—.

Moderna Kozmetika Split
Mnogoštevilne zahvale Vam (amčijo uspeh)

Smučarski tečaj na Komni.

lagotnostjo hišnega gospodarja, ki razkazuje gostu svoje domovanje.

Iz prvega salona sta prišla v drugega, prav tako izbrano opremljenega; potlej je odvetnik odprl pred mlado ženo še tretja vrata.

»Zdaj, Marcela, sva v mojem stanovanju. Tale soba je moj delovni kabinet.«

Obrnil je električno stikalo in zagoreli sta dve svetiljki, zastrti z velikima senčnikoma, ki sta razlila po sobi mehko in prijetno svetlobo.

Iz slehernega koticčka te sobe je dihal vabeč mir.

Občutek domačnosti je še ponudil ogenj v velikem kaminu — romantično prasketajoč ogenj, ki ga v današnjem Parizu ne srečaš drugod kakor le še v povestih iz davnih dni.

Mercler je pomagal Marceli odložiti plašč in klobuk. Potlej jo je posadil v velikanski nizek naslanjač zraven vabljivega kamina.

»Odpočijte se, Marcela,« ji je dejal. »Če vam tišina ta trenutke dobro dě, nikar nič ne govoriva.«

Sam ni sedel. S hrptom se je naslanjal ob kamin, tako da mu je senčnik zavil obraz v somrak.

»Ali bi rajši sami ostali?« je povzel čez nekaj časa. »Potrebni ste počitka...«

»Ne, ne... ne puščajte me same!« je vzkliknila hlastno in brez premisleka.

Spet je legla tišina med njiju.

Obema se je videlo, da sta razburjena, čeprav skušata drug drugemu prikriti. Najrajši bi bila nemo, brez sleherne razlage padla drug drugemu v objem — pa sta morala čakati in izbirati besede, ki si jih imata povedati.

Mlada žena se je kljub tej razburjenosti utegnila razgledati po sobi — sobi opremljeni s tolikim razkošjem in okusom, kakor jih niti v Parizu ni mnogo: brez sleherne ponarejenosti, brez najmanjše navlake — vse, od dragocene jutrovske preproge iz debele volne v toplih barvah pa do umetniških slik na stenah in stariških vezav na knjižniških policah.

Na majhni oniksasti mizi so v vazi iz črnega kristala venele vrtnice.

Ves čas ko se je Marcela s čedalje večjo osuplostjo razgledovala naokoli, je mladi mož ni izpustil iz oči; toda rekel ni ničesar. Na koncu se pa le ni mogla več premagati.

»Čudno... nerazumljivo...« je zamrmrala.

»Kaj je čudno?« je vprašal.

»Vse... ta tolikanj lepa... tolikanj skladno urejena soba...«

»Vam ugaja?«

»O, seveda mi ugaja,« je pritrčila iskreno. »Toda reči moram, da si nisem takega predstavljala odvetnikovega delovnega kabineta... posebno...«

»Posebno če ta odvetnik nima nič strank,« je dogovoril namesto nje in se nasmehnil. »Imeli ste prav... A vendar ni nikjer zapisano, da bi morala ta soba imeti zunanjsčino odvetniške pisarne.«

»Ne razumem vas.«

ARTIST BUX

VELIK ROMAN
IZ CIRKUŠKE-
GA ŽIVLJENJA

Napisal Hans Possendorf

Za pravilne odgovore na vprašanja, nanašajoča se na razplet tega romana, razpisuje uredništvo „Družinskega tednika“ 12 denarnih nagrad v skupnem znesku 2500 din

5. nadaljevanje

Feodora je bila presrečna, zakaj tokrat se bo morala najti priložnost za daljši pogovor. Pri vseh poznejših obiskih se je Bux skrbno ogibal sleherne zaupljivosti. Zmerom se je izgovoril s kakšno nujno zadevo, in njegovi obiski niso bili nikoli daljši od navadne zdravniške vizite. Bil je pač že opazil, da se je Feodora Prastelnyjeva nestrno zaljubila vanj. Toda tudi ona mu je bila vsak dan bolj všeč, odkar se je otrešala poskusov, da bi mu ugajala s izobraženostjo in s svetovnjaškim vedenjem, in odkar se je vedla popolnoma neprisljivo. Toda prav zaradi tega je postal Villibald Buchsbaum čedalje bolj zapet. Ni se mu zdelo vredno, da bi se zaljubil v mlado damo, ki je že po svojem rojstvu in po svojem mišljenju iz popolnoma drugega ozračja — da bi se spuščal v razmerje, ki bi mu naposled bilo vendarle zgolj muka in razočaranje. Na vsi srečo bo cirkus tako že čez teden dni dal Milanu slovo; morda se bosta Prastelnyjeva celo že prej odpeljala dalje. In takrat bo stvar za zmerom končana!

Točno ob štirih sta se pripeljala major in njegova hči pred glavni vhod cirkusa Krena. Bux je stal za lesenim plotom in opazoval njun prihod; da bi bil pozdravil obiskovalca že izven cirkuskega območja, se mu je zdelo le preveč klečeplazno in spoštovno. Čemu bi ljudem, ki so njemu hvalo dolžni, še poklone delal?

Feda je lahkih nog skočila iz voza, major je pa nekam okorno zlezal za njo.

»Primaruha, res nista videti ko oče in hči!« si je mislil Bux. »Ta čokati in širokopleči mož z robato glavo — in tale vitka, sloka deklica! Po postavi bi se kar dobro podala za kakšno cirkusko jahalko.«

Stopil je obiskovalcema nasproti, nekoliko preresno in preformalno, kakor je pač imel navado.

»Ali naju boste precej odpeljali k svojemu stanovanjskemu vozu? Dajte no!« je dejala Feda po pozdravu. In ker je imela v tistem trenutku občutek, da bi utegnila s tolikšno nestrpnostjo izdati svoje osebno zanimanje za Buxa, je hlastno dodala: »In po vseh hlevih in vseh šotorih...«

»To slednje bi rajši prepustil našemu nadzorniku Friedenthalu, gospodična,« je menil Bux. »Vidite, jaz sem tukaj v službi samo za nekaj mesecev. Friedenthal je pa tako rekoč živ inventar. Zdi se mi, da je že več ko dvajset let pri cirkusu Krenu.«

»Friedenthal? Čisto po židovskem diši to ime!« je pripomnil major.

»Da, kajpak. Saj tudi je Žid.«

»Kaj? To je pa čudno! Žid pri cirkusu!«

»Zakaj se čudite, gospod major?« »Mislim pač, da mora biti vsak cirkuski človek telesno pogumen. Židje so pa na splošno... kako bi že rekli... no, tako malce bojevi in mlahavi.«

»Da, Friedenthal še posebno!« je podsmehljivo dejal Bux. »Dvajset let je krotil leve, glavo jim je porival v žrelo, legal je pod zveri — in ima že nešteto brazgotin od njih.«

»Bežite!« Major je napravil prav bebast obraz.

»Da, še več takihle strahopetcev in mlahavcev imamo!« je nadaljeval Bux. »Eden, tudi Žid, galopira na dveh konjih okoli arene, stoječ z vsako nogo na drugem konju. In neka Židovka se razkazuje z morskimi Levi. In neki židovski artist se požene izpod cirkuske kupole v trikratnem saltu v manežo. In moj prijatelj Breitbrat iz Lodza je tako mlahav, da si ovije dolge železne droge za ovojke okrog meč — zgolj iz strahu, da bi ga kakšen komar ne pičil.«

Gospod Prastelny je nekam užajeno zategnil obraz. Toda Buxu to ni bilo nič mar.

»Ako vam je prav, popijmo najprej skodelico kave!«

»Oh, vaš voz bi me vse bolj zanimal kakor kantina!« se je nasmehnila Feda.

»Saj — saj mislim v mojem vozu.«

»Imenitno!« je zavrisnila mladenka. Stvar bo torej vendarle postala nekoliko pustolovska! Že od mladih nog je imela Feda hrepeneco željo, da bi si ogledala takšen le voz od znotraj. In že se je videla v duhu na polomljenem stolu, z oškrbijeno skodelico v roki; kavina ročka stoji na zaboju, kolač leži na časniskem papirju na tleh; lesena postelja z marogastimi rjuhami stoji v kotu, in na vrvi, napeti za ene plati na drugo, visi oprano perilo...

»Tako, na cilju smo,« je naposled dejal klov. »To je vila Bux! Z roko je napravil vabeč gib in Feda je stopila tri stopnice navzgor.«

»Tole je moj mostovž in moj vrtnič!« Bux je pokazal na lepo negovane cvetlice, ki so viseče okrog predzidka obrobile mostovž. »Prosim, kar bliže! Žal vaju moram peljati skozi kuhinjo.«

In tedaj sta se major in njegova hči z vsakim pogledom znova začudila:

V mali kuhinji so stali štedilnik, miza in klop. Bakrena in porcelanasta posoda je bila, po vzoru lajskih kuhinj, obešena po stenah in zatakajena na stropu za letvice. Vse se je kar svetilo.

»In kdo kuha tukaj?« je nezapljudivo vprašala Feda in videla v duhu že neko nežno cirkusko jahalko, ki je kajpak obenem klovnova ljubica.

»Obedovam in večerjam po navadi v gostilnah, samo zajtrk si zmerom sam skuham. Včasih pa tudi druge stvari kuham, zato pa imam vse pri roki.«

Potlej so stopili v drugi in večji prostor dolgega voza — v stanovanjsko in delovno sobo. Omare, knjižne police, pisalna miza: vse to je bilo trdno privito in izdelano iz temnega mahagonija, a tudi stenski oboji so bili iz enakega lesa. Na sredini je stala podolgovata miza, okoli nje štirje udobni stoli. Jutrovska preproga je pokrivala tla. Vse je zbuvalo domačosten in udobosten vtis. Sleherni koticček je bil pametno izrabljen. Miza je bila belo pogrnjena in na njej se je blestel izbran porcelan. Kava, kolač, liker in cigarete so bile pripravljene.

Toda Feda je hotela videti še spalnico. Držala se je stanovanjske sobe in je bila vsa belo položena.

»Potlej je še četrti prostor, spalnica za Toma in za Dakjo, za moja živalska streljača,« je dejal Bux. »Toda vhod v njuno sobico je z druge strani.«

Fedi kar v glavo ni šlo, da si lahko človek tako udobno uredi stanovanjski voz.

»Potlej bi morali šele videti stanovanje našega ravnatelja! Dva še daljša vozova spojijo, tako da nastane dolga vrsta samih na moč elegantnih sob. Še celo kopalnico ima.«

»Ali si lahko tudi ravnateljovo stanovanje ogledava?«

»Kaj si pa mislite? Laže se vam bo posrečilo, da si ogledate papere zasebne sobane v Rimu!«

»Ali stanujejo vsi ljudje pri cirkusu tako elegantno?« je nekam razočarano vprašala Feda.

»Ne, zvečine preprosteje. Ta voz je moja zasebna lastnina; naročil sem si ga po lastnem načrtu. Toda zelo spodobno in čisto je skoraj v vseh stanovanjskih vozovih, kakaj cirkuske žene so zvečine tudi dobre gospodinjice.«

»Ali mislite resno, ali se samo norčujete iz mene?«

»Še malo ne. Prav resno mislim.«

»A mlada dekleta pri cirkusu, akrobatke in jahalke, te so pa zvečine lahkomišelnice, ali mar ne?«

»Kako le pridete na takšno misel?«

»V cirkuskih povestih in v cirku-

skih filmih imajo vendar skoraj zmerom bogate ljubčke.«

»Kaj le blebetaš, Feda!« je vzkliknil major. »Nemogoča je ta mladina naših dni!« Obupano je pri tem pogledal Buxa.

»Kar je res, se vendar sme reči,« je vztrajala Feda.

»Rečem vam pa, da to ni res, gospodična. Cirkuske artistke so zvečine poročene, ali so pa hčere artistovskih družin, ki starši strogo in skrbno pazijo nanje. Gospodom iz vrst visoko spoštovanega občinstva se zvečine sploh ne posreči, da bi se — čeprav samo bežno — seznanili s kakšno artistko iz cirkusa. Ne, kar verjemite mi, vse te cirkuske novele in vsi ti cirkuski filmi so po večini zgolj nesmisel, skuhan v možganih ljudi, ki se jim o artistih niti ne sanja.«

Sedli so za mizo in Bux je postregel svojima gostoma.

Feda je neprestano spraševala dalje: »Pisalni stroj imate tudi?« Pokazala je z glavo na pisalno mizo. »Ali pišete toliko pisem?«

»Pisem prav malo, drugače več.«

»Nazadnje se cirkuske zgodbe pišete — kaj? Da boste visoko spoštovanemu občinstvu naposled vendar dopovedali, kako samostansko živite po cirkusih...« Feda se je porogljivo nasmehnila.

»Bog varuj!« je vzkliknil Bux. »Samo živinozdravniške stvari pišem in temu podobne. Včasih tudi živalske praviljice za otroke.«

»No, potlej morate pa še meni kaj pokazati — oh, prosim!« se je muzala Feda. »Kaj bo pa to, kar imate pravkar v stroju? Ali mi boste pokazali, ko bo gotovo?«

»Lahko, samo dolgočasilo vas bo preveč. Pišem namreč o raznih boleznih, ki mučijo divje zveri na nogah, in o tem, kako je treba te bolnike zdraviti. Saj imam v cirkusu najlepšo priliko, da študiram takšne stvari; živinozdravniki takih stvari po navadi nikoli ne vidijo.«

»Ljubi Bog, kako učen gospod ste!« je občudovaje vzkliknila Feda. »Kdo pa bere take reči?«

»Ljudje, ki imajo opravka z živalmi: v zooloških vrtovih, v cirkusih in menažerijah. Razen tega pa za znanost ni s a m o t o važno, kar je moči takoj praktično uporabiti.«

»Kaj pa potlej?«

»Feda, tu se že vse neha!« je tedaj ugovarjal major. »Preveč mučič gospoda doktorja s svojim večnim vpraševanjem!«

»O, kar pustite, naj gospodična hči le vprašuje, gospod major!« Bux se je vlijudno nasmehnil. »Še čisto drugačnih vprašanj smo vajeni.«

Toda Feda je vendar užaljeno obmolnila in je posvetila svojo pozornost kolaču. Medtem se je pa major zapletel s klovnom v pogovor o konjih.

Naposled se ni mogla več obvladati; kar prasnilo je iz nje: »Povejte mi, gospod doktor, ali ste tudi vi tako strahovit melanholik?«

»Jaz — melanholik?«

»Da, brala sem, da so vsi klovni melanholiki.«

Bux se je zvonko zasmehal.

»O, ti sveta nebesa! Kaj vse ljudje čenčajo! Prav tako bi lahko kdo trdil, da so vsi častniki sargviniki, vsi pastirji koleriki in tako dalje. Ne, draga gospodična; s klovni je prav taka kakor s častniki in pastirji. Taki so in drugačni. — Na, zdaj pa že prihaja naš vrhovni melanholik, da vas popelje skozi hleve.«

Bux je bil skozi okno opazil, da se bliža Friedenthal.

Precej nato je vstopil nadzornik. Ogrnjen je bil v bel delovni plašč, na glavi mu je čepela baskovska čepica. Njegov zardeli obraz skljukastim nosom je kar žarel od humorja in dobre volje.

»Dovožite, da vas seznanim: gospod nadzornik Friedenthal — major Prastelny, gospodična Prastelnyjeva.«

»Zelo me veseli!« Major je ponudil nadzorniku roko.

»Prav je tako! Človek je zmerom vesel, če sreča v tujini rojaka.« Friedenthal je najprej majorju, potlej pa še Fedi krepko strelal desnico. »No, kako pa kaj vaš sklep? Saj ste vi tista dama, ki se je z Bramo malo boksala?«

Bux se je imenitno zabaval, videč, da se nadzornik vede tako neprisljivo kakor zmerom.

»Ali bi skodelico kave, Friedenthal?«

Nadzornik je sedel na četrti stol. »Nak, hvala. Toda tam vidim nekaj konjaku podobnega! Za to bi se dal prej pogovoriti.«

Bux mu je natočil.

»Na vaše zdravje, gospod major!« Friedenthal si je na dušek poplaknil grlo.

Tedaj je potrkalo in vstopila je Cilka. Kar nazaj jo je vrglo, ko je opazila tuje v gosteh.

Toda Bux ji je zaklical: »Le bliže, Cilka!« Potlej je dejal: »To je Cilka Berndtova, hčerka Berna in Berne, ki se vozita s kolesti po visoko razpeti vrvi. — Saj se še spomnite te točke?«

Cilka se je priklonila in dejala potlej Buxu: »Tom me pošilja. Tedi noče jesti. Prosi vas, da bi prišli malo v hlev.«

Bux je pri priči vstal: »Oprostite, da za par minut odidem. Moram pogledati, kaj je z mojimi medvedkom.«

Toda Feda je morala dekletce brž še nekaj vprašati: »Ali te ni kar strah in groza, ko počenjata tvoja roditelja vsak večer tako vratolomne umetniže?«

Cilka je mlado damo najprej vsa osupla pogledala. Potlej se je pa zbrala in brž dejala: »Ne, prav nič!« Priklonila se je in že je stekla za Buxom.

»Zal otrok,« je menila Feda, obrnjena k Friedenthalu. »Toda Bog ve kako nežno ubrana pa njena dušica ne bo.«

»Tega ne smete tako dobesedno razumeti, draga gospodična. Noben pravi cirkuski otrok bi vam ne priznal strahu.«

»Jaz bi umrla od strahu!«

»Mislite namreč, ako bi se vaši starši s tandemom prevažali po vrvi? To vam rad verjamem, saj bi se taka reč gotovo srečno ne končala.«

»Vi ste bržčas tudi iz kakšne stare cirkuske družine, gospod Friedenthal?« je zasukal major pogovor, zakaj nadzornikova bodica ga je malce zbodla.

»Ne, gospod major. Mesar sem po poklicu.«

»Kako ste pa potlej zašli med leve?«

»Kakor bolha v saksofon — slučajno! Bil sem na popotovanju v Hamburgu in nisem mogel dobiti službe. V sili sem prijel pri nekem parnem vrtiljaku za delo. Odondod sem šel za rokoborca v nekakšno krčmo. Potlej sem bil »rekomander« pri neki tetovirani dami, od nje sem se zatekel v menažerijo, naposled pa h Krenu k levom.«

»In zakaj zdaj nič več ne nastopate?« je vprašala Feda.

»Zverine so prenevarne. Po dvajsetih letih sem naposled to venčar izprevidel.«

Slušalo se je kakor šala, pa je bila živa resnica. Ko je Friedenthal že dvajset dolgih let vsak večer krotil leve, je nekoga lepega dne izjavil — brez slehernega vzroka — da ga po nobeni ceni ne spravi več v levjo kletko. Stvar je spominjala na slavnega kapitana Alfreda Schneiderja, ki je 998krat prevrnil luping v zraku in je tik pred 999. zračnim kozolcem kar na lepem izjavil, da ga nobena sila na svetu ne spravi do tega, da bi svojo vratolomno umetnižo še kdaj v življenju ponovil.

Friedenthal si je natočil še žganjareček konjaka, zvrnil ga je na dušek in vstal.

»Naše cigansko taborišče bi si gospoda rada ogledala, kajne? Nu, če vama je prav... Buxa tako ne bo kmalu nazaj.« —

Ku je trojica po končanem dolgem obhodu naposled stopila še v

* Izključevalec.

SOKOLSKI DOM SISKA

telefon 33-87

2. aprila ob 20. uri in 11. aprila ob 11. uri dop.

V ZLATIH OKOVH

Joan Crawford in Clark Gable

3. in 4. aprila

»MALA KATARINA«

V gl. vlogi: Frančiška Gaal

KINO MOSTE

predvaja 2., 3., 4. in 5. aprila 1937

3 senzacionalna filma:

»VRAŽJI PILOT«

Feduje na 200 aeroplanov, ameriška vojska in slavnih 60 menč — James Cagney — Film narodnih krasot, hercejev zraka in napetosti!!!

»FANTOM X«

Strahne mahinacije znozelega mozga... kateri je mislil in izvršil nebroj zločinov, ropov in umorov

ZVOCNI KINO SEVNICA

predvaja v soboto 3. in v nedeljo 4. aprila film

»SLANKA KONJENICA«

V gl. vlogi: Mariška Kůk in Fritz Kampers

KINO TALJA KRANJ

predvaja v soboto 3. aprila ob 20.30 uri, v nedeljo 4. aprila ob 16., 18. in 20.30 uri

»ZELEZNI DEMON«

Gigantska borba človeka s strojem. Film je režiral Harry Pöhl

V gl. vlogi: Sibille Schmitz in Walter Jansen

ZVOCNI RADIO JESENICE

predvaja 2. in 3. aprila ob 20. uri in 4. aprila ob 15. in 20. uri

»MOSKVA — SANGHA«

V gl. vlogi: Pola Negri, nepozabna iz »Mazurke«

Dodatek: Glasbeni film »Richard Humber in njegov orkester«

Hranilne knjižice

vseh zavodov kupite ali prodaste najhitrejši potom moje pisarne

Posojila.

vezava na študentske in vedne mesečno odplačevanje, dobijo kreditna plačila od RUDOLFA ZORE, LJUBLJANA, Cledarika 5tov 12/3

Pisemni odgovor 3 dni znanja. Tel. 35-70

Buxove hleve, je klovn pravkar prikobacal iz medvedje kletke. Ugotovil je bil, da Tedija trebuh boli, in mu je dal tudi že potrebno zdravilo.

Zdajci je Brama srdito zatrobil in začel razburjeno mahljati z velikimi ušesi.

»Le pazite, gospodična!« je sva-reče zaklical Bux. »Rajši ne hodite Brami preblizu! Ni še pozabil vaše slabe šale.«

Feda se je koj prestrašena umaknila. »Ali res mislite, da me je zdaj, čez teden dni, spet spoznal?« je začudeno vprašala.

»Brama? Čez dvajset let bi vas še zmerom spoznal,« je skoraj pomnošno dejal Bux. »Njegovo prijateljstvo ste prav gotovo za večne čase zaigrali.«

Gospod Prastelny sicer ni bil velik psiholog, toda pri posiljanju je ujel pogled, ki je Feda z njim ošinila klovna, medtem ko mu je ponudila roko; in ta pogled je zdaj odprl majorju oči. Kar zamegljilo se mu je: tri sto rogatih, ali je kaj takšnega sploh mogoče! Njegova hči naj bi se zaljubila v cirkuškega klovna! Tu je treba brž in energično poseči vmes, preden se zgodi katastrofa.

»Zdaj bi bil poleg vseh teh zanimivih stvari skoraj pozabil glavno stvar,« je ogovoril Buxa. »Najin čas in najina popotna blagajna imata svoje mej, videla bi pa vendar o Italiji rada še kaj več, ne samo Benetke in Milan. Ali bi ne mogla jutri na pot — proti Rimu? Meni se zdi, da je Feda že za potovanje; kaj pravite vi?«

Feodora Prastelnyjeva je ošinila klovna s prosečim pogledom.

Bux ga je le predobro razumel, zato se je malce obotavljal z odgovorom. Spet ga je obšla nežna misel za to lepo bitje. Toda prav tako hitro se je obvladal: ta dva človeka, naj bosta še tako prikupna in ljubezniva, sodita vendar v čisto drugi svet — z njegovim nimata prav nikakega stika! Ne, v tako romantično dogodivščino se ne bo podajal! Zato je odgovoril s tako vmemarnim obrazom, kakor da Fedinega pogleda sploh ne bi bil opazil:

»Da, gospod major, brez skrbi lahko odrinete dalje. Roko bo treba še kakšnih štirinajst dni masirati. Za tako reč pa najdete povsod pripravnega človeka. Vsak bolničar ali pa maser bo znal to opraviti, če mu boste povedali, za kaj gre.«

Bux se je spet ozrl k Fedi. Od sramu in gneva je bila deklica pordeela ko mak. V tistem trenutku se mu je zdela tako prikupna ko še nikoli, in sam Bog ve kaj bi bil dal, da so ostale te njegove besede neizgovorjene.

»Upam pa, da boste vsaj ta poslednji večer prišli še k predstavi, gospodična, kajne? — Moje Judite še sploh videli niste, kako imenitno, dela!«

Besede je izrekel nekam hlastno in skoraj zmeden.

Toda Feodora je trdo dejala: »To je žal nemogoče, gospod doktor; nočaj moram še kovčege pospraviti.«

Potlej je šepnila očetu — nalašč tako glasno, da jo je Bux moral slišati: »Očka, pa nikar ne pozabi vprašati gospoda doktorja zastran plačila za moje zdravljenje.«

Mož med dvema sestrama
Nadaljevanje s 4. strani

nesrečo srečal obupano Marion, ki je tavalala ko zgubljena ovčica iz uličice v uličico. Zaročnica sta se hudo sprijela — in Marcel si ni mogel kaj, da ne bi priznal Marionini resnice. Povedal ji je, da živita zdaj s Heleno skupaj. Tedaj se je Marion zdrznila, z gnusom se je obrnila vstran in stekla vsa zmedena po ulicah, ki drže do pristanišča. Marcel je stekel za njo, a še preden jo je dohitel, je ubogo deklo že stekla po kamnitih stopnicah pristaniškega obzidja nizdol in se pognala v vodo. Ker je bila tema kakor v rogu, je ni mogel rešiti. Vrnil se je torej k Heleni, o nesrečni smrti obupane sestre ji pa ni črnil besedice. Helena je pa — kakor iz zle slutnje — postajala od dneva do dneva bolj otožna, dokler ni Marcela nekoč kar na lepem zapustila.

Marcel je pripovedoval to zgodbo tako živo in prepričevalno, da mu je preiskovalni sodnik moral verjeti. Zaradi gotovosti ga je pa vendar skušal z različnimi vprašanji zmešati, toda Marcel je odgovarjal zmerom točno in določno. Preiskovalni sodnik je naposled predal zadevo državnemu pravniku, in ta je obtožil Marcela zaradi umora. Dejal si je, da Marion

ni mogla iti po svoji volji v vodo, temveč jo je moral Marcel sam vreči v vodo, da bi lahko nemoteno živel s Heleno.

Čeprav občinstvo ni imelo simpatij za obtožena, mu vendar nihče ni mogel dokazati, da bi bil kriv umora. Naposled so Marcela zaradi pomanjkanja dokazov oprostili.

Toda minili niso niti štirje tedni po razglasitvi oprostilne sodbe, ko so se vendarle za zmerom zaprla za Marcelom težka vrata ne sicer kaznilnice, zato pa... norišnice. Ubožcu se je popolnoma omračil um. Vse preveč se je bil zapletel v nerazrešljive človeške zakone in to se mu je bridko maščevalo. Zadel ga je hujša kazen, kakor bi ga mogla zadeti po postavi... Vse dni do svoje smrti je moral preždeti v večni temi — mrlič ob živem telesu...

Pokojnikova skrivnost
(Nadaljevanje s 4. strani)

sproti, za kupom samih škatic, je stalo šestnajstletno deklo in si trebilo zobe.

»Tempo, tempo, gospod doktor!« je priganjal gospod Peresnik. »Nikar tako počasi! Pisma morajo še danes na pošto! Jutri, ko je že žalost sveža, ko so srca še mehka... morajo biti že v rokah užaloščene družine! Radovednost, pieteta — kakor se vam zdi, gospod doktor! Uganke? Kar prosim! Romantika? Meni je prav! Odkritosrčno prijateljstvo in stare zveze? Le pišite! Samo razumljivo mi pišite, in Bog varuj, da bi le malo dišalo po nepoštenosti in zadržalo po nenravnosti! Potlej... saj veste: Ne sprejememo! Vse mora biti razumljivo za poštenega človeka... Kakšna nežna in skrita skrivnost... to že! Saj me razumete... Le sprostite svojo domišljijo! Náte, tole še za Konjice, tole za Sv. Marjeto! Koliko jih pa je danes? Samo petnajst? To bo premalo! Včeraj smo jih imeli ena in dvajset... Kaj si le trebite zobe, Erna? Brž, brž, tempo, tempo! Napišite povzelné nakaznice!

»Erna, ali vi sploh veste, kaj je to psihološki moment? — Ne? — Kajpak da ne! Vidite, prav tega psihološkega momenta ne smemo zamuditi. Takrat, ko se ljudje vrnejo s pogreba — jih mora že čakati pismo... Drugo jutro, oho, droban zavojček!... Ko napoči tretji dan, prinesejo denar k nam... Tako je že v redu, če ga pa ne prinesejo?... Brž, brž! Tempo, gospod doktor!

Doktor se je sklonil nad pisanje, šestnajstletna Erna je štela povzelné nakaznice. Gospod Peresnik je pa osebno vlagal v škatice polnilna peresa po deset dinarjev.

Za bistré glave
Razplet nalog iz prejšnje številke

1. Zanimiv ulomek
Splošni pogoj za takšne ulomke je:
 $\frac{10a + b}{10b + c} = \frac{a}{c}$
(v našem primeru a = 1, b = 9, c = 5).
Iz tega sledi:
(10a + b) · c = a (10b + c); 10ac + bc = 10ab + ac; 9ac + bc = 10ab; c (9a + b) = 10ab;
 $c = \frac{10ab}{9a + b}$
Za nas pridejo samo takšni c v poštev, ki so cela števila. Denimo, da je a = 1; v tem primeru more biti b (da se ulomek c = $\frac{10b}{9 + b}$ izide) = 1 (to pa ne pride v poštev); b = 6 (c = $\frac{10 \cdot 6}{9 + 6} = 4$), b = 9 (c = $\frac{10 \cdot 9}{9 + 9} = 5$).

Če je a = 2, mora (da se c = $\frac{20b}{18 + b}$ izide) biti b = 6 in samo 6, c = 5. Edina nadaljnja možnost je še, če je a = 4 (c = $\frac{40b}{36 + b}$), b = 9, c = 8.
Ulomki so torej tile:
 $\frac{10}{18}, \frac{10}{20}, \frac{20}{45}, \frac{40}{90}$.

2. Zamotano sorodstvo
Dve vdovi imata vsaka po enega sina. Prva se poroči s sinom druge, druga s sinom prve. Iz njenih zakonov se rodita po ena hči. Poskusite poiskati vsa mogoča sorodstva med temi 6 ljudmi: videli boste, da pismo ni lažalo.

3. Črnci in belci
Drugi, ker je resnico govoril.
Prvi je nedvomno rekel: »Jaz sem belec, kajti če je belec, mora reči »Jaz sem belec«, ker govori zmerom resnico.
A tudi če bi bil črnc, bi bil moral reči »Jaz sem belec«, ker se zmerom laže. Torej je po pravici povedal drugi in ne tretji otočan, in zato je drugi kot resničeljub belokozec.

Rešitev križanke
Vodoravno po vrsti: 1. velika noč, 2. ropar; radom, 3. ag; neda; apa, 4. zet; nada; il, 5. vladar; teči, 6. a; ar; u; oz; n, 7. leto; visoko, 8. im; brat; pav; 9. noč; irak; ee, 10. anica; konac, 11. anastazij.

Radio Ljubljana
od 1. — 7. aprila 1937

ČETRETEK, 1. APRILA
12.00: Za vsakega nekaj (plošče) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: In nekaj za vse (plošče) ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Operetna glasba ■ 18.40: Slovensčina za Slovence ■ 19.00: Čas, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: Južna Srbija v antični dobi ■ 19.50: Plošče ■ 20.00: Velika Pavlihova praktika ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Bojan Adamič in njegov orkester poskrbe za vesel konec dneva, ki bo ob 23. uri.

PETEK, 2. APRILA
12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Lahka glasba (Radijski orkester) ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Kje naj se žena karitativno udeležuje (Lebarjeva) ■ 18.20: Operetni venčki (plošče) ■ 18.40: Francoščina (dr. Leben) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: Mesečni politični pregled ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Rezervirano za prenos ■ 21.15: Koncert jug. glasbe (Radijski orkester) ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.30 Angleške plošče. ■ Konec ob 23. uri.

SOBOTA, 3. APRILA
12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Plošče ■ 14.00: Vreme ■ 18.00: Za delopust (Radijski orkester) ■ 18.40: Naravoznanstvo in tehnika (prof. M. Adlešič) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: O življenju muslimanske žene (Marija Ilić-Agapov) ■ 19.50: Pregled sporeda ■ 20.00: O zunanji politiki (dr. A. Kuhar) ■ 20.20: Odda se soba s posebnim vhomod... ■ 22.00: Čas, vreme, poročila ■ 22.15: Radijski orkester ■ Konec ob 23. uri.

NEDELJA, 4. APRILA
8.00: Plošče ■ 8.30: Telovadba ■ 9.00: Čas, poročila, spored ■ 9.15: Verski govor ■ 9.30: Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve ■ 11.00: Male stvari za male ljudi (plošče) ■ 11.30: Otroška ura (vodi Manica Komanova) ■ 12.00: Mandolinistične točke (plošče) ■ 12.15: Koncert. Sodelujejo Fanika Brandlova (violina), prof. M. Lipovšek in Radijski orkester ■ 13.00: Čas, poročila, obvestila ■ 13.15: Radijski orkester (oddaja prekinjena od 14. do 16. ure) ■ 16.00: Podražavljenje zavarovanja (Ivan Martelanc) ■ 16.20: Po domače (plošče) ■ 17.00: Kmetijska ura: Gozdarstvo (I. Tavčar) ■ 17.20: Materninski dan ■ 18.00: Narodne pesmi (sestre Stritarjeve in Fantje na vasi) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Slovenska ura ■ 20.30: Vodopivčeva vesela ura ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Koncert plesne glasbe (plošče) ■ Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK, 5. APRILA
12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Debussy: Nokturni (plošče) ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Zdravniška ura: Higijena bivaljšča (dr. A. Brecej) ■ 18.20: Tatra, fantazija slovaških narodnih (plošče) ■ 18.30: Slovenska narodna pesem (Fr. Marolt) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Gregorčev pihalni kvintet ■ 20.45: Pablo Casals (na ploščah) ■ 21.00: Radijski orkester ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Radijski jazz ■ Konec ob 23. uri.

TOREK, 6. APRILA
11.00: Šolska ura: Pojdimo odkrivat lepote Križne jame ■ 12.00: Pisano polje (plošče) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Radijski orkester ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Radijski orkester ■ 18.40: Psihotehnika in narodno gospodarstvo (M. Ferenčak) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.50: Nac. ura ■ 19.50: Zabavni tednik ■ 20.00: Čajkovski: Romeo in Julija, uvertura (plošče) ■ 20.20: Branisl. Nušič: »Dre« — komedija ■ 22.00 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 22.15: Vesel konec (Radijski orkester) ■ Konec ob 23. uri.

SREDA, 7. APRILA
12.00: Reproduc. koncert na wurliških orglah ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Vse mogoče, kar kdo hoče (plošče) po željah) ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Mladinske ura: Praktično vremenoslovje (J. Siherl) ■ 18.20: Mladinska ura: Ročna dela: Naredimo si akvarij ■ 18.40: Delavsko predavanje: Kolektivne pogodbe (R. Smersu) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Šah ■ 20.00: IV. ura slovenske orgelske glasbe. Sodelujeta: Msgr. St. Premrl in Angela Megla-Nauchova ■ 21.15: Koncert na dveh harmonikah (igrata brata Goloba) ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Za veselo razpoloženje (Rad. orkester) ■ Konec ob 23. uri.

MALI OGLASI

Mali oglasi socialnega značaja računamo po 25 par za besedo, trgovske in podobne pa po 50 par za besedo. Prekliki in trgovsko-obrtniški oglasi, ki nimajo prodajnega značaja, stanejo po 1 Din za besedo. — Za vsak mali oglas je treba še posebej plačati davek v znesku 1'50 Din. Kdor želi odgovor, dostavo po pošti ali če ima oglas šifro, mora doplačati še 3 Din. — Mali oglasi se plačajo vedno vnaprej, in sicer po poštni nakaznici, po poštni položnici na lok. račun »Družinski tednik« uprava, Ljubljana 15.393, ali pa v znak-kah obonem z naročilom.

Dopisovanje

Vsaka beseda 1 Din. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed. RESNEGA ZNAČAJA z neoporečno gospodino, rojeno med 25. novembrom in 30. decembrom, želi boljši železničar. Dopise upravi pod »Inteligentna«.

ZENILI SI SE TUDI BREZ DOTE: državni inženir, 49 let — industrialec, 29 let — poštni višji kontrolor, 39 let — bančni uradnik, 51 let — poštni upravitelj, 40 let. — Navodila in ponudbe proti nakazilu deset dinarjev v znakmah pošljemo diskretno. »Fidess, Zagreb, Tkaličeva 4

ČASTNIKI, polkovnik, 42 let, vdovec; podpolkovnik, upokojen, 57 let — poročnik veterinar, 32 let — major zdravnik, 41 let — artilerijski poročnik, 29 let — mornariški poročnik, 28 let. Velika izbira častnikov vseh vojaških panog. Ponudbe pošljemo proti deset dinarjev v znakmah diskretno. »Fidess, Zagreb, Tkaličeva 4.

SLOVENKE, SRBKINJE, HRVATICE. Gospodična 17 let, dota din 45.000'—; gospodična 18 let, dota din 50.000'—; gospodična 21 let, dota din 250.000'—; gospodična 30 let, dota din 300.000'—; gospodična 25 let, dota dinarjev 150.000'—; vdova 35 let, dota din 450.000'; ločenka 40 let, dota din 600.000'—, Velika izbira vdov, ločenk in deklet iz najodličnejših družin. Ponudbe pošljemo proti nakazilu deset dinarjev v znakmah — diskretno. »Fidess, Zagreb, Tkaličeva 4.

OLGA. Dvigajte pismo z naslovom v upravi lista pod šifro »Olga«.

POZOR GOSPODINJE!
Najceneje ste postreženi s **KURIVOM** pri tvrdki **RUDOLF VELEPIČ**
trgovina s kurivom **LJUBLJANA VII.** Sv. Jerneja cesta 25 **TELEFON 2708**
Prvi poskus **stalni odjem!**

Cene naših malih oglasov so zmerne in času primerne!

KOLESA

skoraj nova, prvovrstnih znamk, poceni naprodaj pri »PROMET« nasproti križanske cerkve

KNJIŽNA ŽALOZBA

izda v svojem letošnjem programu 1937/38 šest obširnih del v prevodih naših najboljših prevajalcev: Otona Župančiča, Vladimira Levstika in drugih, izbranih iz svetovne literature, trajne umetniške vrednosti. Vsaka knjiga v lepi opremi bo obsegala 300—400 in tudi več strani. Plačljivo in dvanajstih mesečnih obrokih, v polunjsne vezane knjige din 33'— mesečno, v celo platno vezane knjige din 25'— mesečno. Vsak naročnik, ki se naroči na naš letošnji program, dobi kot nagrado še eno v celo platno vezano knjižico, izdano pri naši založbi izven rednih programov. Več v prospektu. Zahtevajte prospekt — katerega Vam pošljemo brezplačno!

ZALOŽBA HRAM, LJUBLJANA, FLORJANSKA ULICA 14

Vinogradniki in sadjereci
Tako izgleda jagoda najfinejšega, najlepšega in najlujksnejšega grozdja na svetu, popolnoma novega in neznanega v Jugoslaviji, prinesenega iz Italije. Ponujam najfinejšo in najnovjšo breskev »Japonska zlatna« in »J. N. Hale« in še trideset drugih vrst, kakor tudi kalifornijska jabolka, slive in drugo sadje. **Zahtevajte cenik!**
Metod Bardič, Irig (Srem)
Pooblaščenca trsnica in sadna drevosnica

Za pomlad
novosti za obleke plašče, kostume, kompleje
in manufakturo sploh v ogromni izbiri kupite dobro in poceni pri **NOVAK**
MANUFAKTURNA TRGOVINA **LJUBLJANA — KONGRESNI TRG 15** PRI HUNSKI CERKVI

Informacije

MLAD GOSPOD čedne znanosti, star 25 let, želi znanja z gospodično 18 do 25 let. Prednost imajo sobarice in kuharice. Ponudbe s sliko na upravo »Družinskega tednika« pod šifro: »Osamljen 1604«

INTELEKTNA GOSPODIČNA, vsestransko izobražena, čedne znanosti, mlada in živahna. Želi spoznati v svrhu ženitve primerne-gospoda, najrajši vdovca z majhno punčko. Ponudbe pod šifro: »Mamica«.

MLADENIČ želi spoznati mlado, simpatično gospodično iz boljše družine, staro 17—19 let. Pogoj dobra vzgoja, značaj in lepota. Neanonimne dopise je poslati na upravo lista pod »Blondinka«

ZASTONJ knjižica zdravilnih rastlin! Zdravilne čaje pravilno izbirati in pripraviti je najvažnejše, pa bodo vedno pomagali. Priložite 2 znamki po 1'50 za stroške. Milan Vrabec, Ptuj 33.

Prodajam

Poravnajte naročnino!
NOVOSTI lepe vzorce za pumparice, sportne obleke nudi ceneno **Presker** Sv. Petra cesta šte. 14

Trta, vse ameriške korenike, veltresnica Prvi jugoslavenski loznjač — Darugar. Zahtevajte cenike.

za spomladanska zdravljenje
ZDRAVILNI ČAJ PLANINKA

